

У творчому конкурсі «Снігуронька-2002», що відбувся днями в Києві, взяли участь 25 дівчаток-сиріт віком від 13 до 15 років з усіх областей України та Криму. Переможницею стала Олена Никитюк з Херсона (на знімку — праворуч).

Фото Олександра СИНІЦІ (УНІАН).

Голос України

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1791 р. Катерина Друга видала указ про введення для євреїв смуги осілості. Їм дозволялося постійно проживати лише на території України, Білорусії й Литви. ■ 1866 р. На Вінниччині народився мікробіолог та епідеміолог академік Данило Заболотний. ■ 1906 р. Народився партизанський командир Микола Попудренко. ■ 1913 р. У Миколаєві відкрито краєзнавчий музей. ■ 1917 р. Бессарабія проголосила свою незалежність і стала називатися Молдавською Республікою. ■ 1925 р. Загинув російський поет Сергій Єсенін.

Домовилися. Але не про все

Газовий протокол між Росією та Україною на 2002 рік підготовлено, узгоджено і підписано. Транзит російського газу через територію нашої країни на 10 відсотків (що еквівалентно обсягу газу у 2,6 млрд. куб. м) оплачуватиметься грошима, а решта, як і раніше, — газом. Про це заявив віце-прем'єр уряду Росії Віктор Христенко по закінченні переговорів з українською делегацією в Москві.

У протоколі визначено всі ресурсні джерела для підтримання газового балансу України обсягом 78 млрд. куб. метрів газу. Їх три: власний ви-

добуток України, транзит через Росію середньоазіатського газу, а також поставки газу в рахунок оплати транзиту. Крім того, визначено всі тарифні умови для прокачування газу російською та українською територіями. Вони відповідають угодам, підписаним і ратифікованим двома країнами. Загальний обсяг транзиту російського газу через територію України в 2002 р. становитиме 124,5 млрд. куб. м. Більшу його частину буде поставлено до Європи і невелику частину — на південь Росії.

(Закінчення на 5-й стор.).

Дорогі мої кияни, вельмишановні гості нашої столиці!

Ось і спливає перший рік третього тисячоліття. Знову кожна людина з особливою радістю очікує свята Нового року і Різдва Христового. Бо пов'язані вони зі спогадами дитинства, з очікуванням чогось казкового і незвичайного.

Новий рік — свято родинне. А всі ми з вами — одна велика сім'я, громадяни єдиної України — сьогодні гуртуємося, щоб бути разом і в радості, і в горі. Того й іншого в нашому житті доволі, адже нам випало жити в часи, що назавжди увійдуть в історію розбудови нашої держави. Я сподіваюся, ви багачите і відчуваєте, що Київ, як і належить столиці держави, є лідером у цій велетенській роботі.

(Закінчення на 2-й стор.).

МІСІЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ:

Українські миротворці продовжують виконувати місію зі стабілізації миру на Балканах. Патрулювання території, конвої супроводження, допомога місцевим мешканцям — у цьому полягає щоденна робота миротворця. Та все-таки тягне додому... Тут, у Косово, про Україну хлопці згадують часто. А в короткі хвилини відпочинку за солдатським столом піднімають тост за рідних та близьких.

(Матеріал читайте на 8-й стор.).

МИР, ДРУЖБА ТА РАКІЯ ІЗ САПОМ

Правда на ваших сторінках

Багато років наша родина випикує «Голос України». Читаємо разом з сім'єю дочки, з сусідами. Цінімо цю газету за її об'єктивність у публікаціях на різні теми про стан справ у державі. Ви ніколи не закриваєте очі й не обходите стороною ті складності, які нині переживають трудівники на підприємствах, у селах і які доводиться витримувати сьогодні пенсіонерам і безробітним. Доброго вам здоров'я, благополуччя та успіху в усьому.

З глибокою повагою до вас, Іван ПЕРЕВОЗКІН, інвалід війни II групи.

Первомайськ Миколаївської області.

У номер

Півстоліття для зірок не вік

У перший день нового року Київському республіканському планетарію виповнюється 50 років. За цей час його працівники створили чимало видовищних та пізнавальних програм, які захоплюють і дітей, і дорослих. Цей зоряний заклад знають не лише в Україні, а й за її межами.

Проте планетарці зупиняться

на досягнутому, схоже, не збираються — планується оновити технічне оснащення, розширити репертуар. А відсвяткувати ювілей вирішили своєрідно — під час зимових канікул кожен бажаючий школяр зможе відвідати зоряну залу о десятій годині безкоштовно, повідомляє наш спеціальний кореспондент Надія СМІАН.

Ялинки рубають — гроші летять

Збитки, завдані від незаконного вирубування двох з половиною тисяч ялинок у лісах Одеської області, уже становлять 77 тисяч гривень. На боротьбу з бракон'єрами мобілізовано 37 оперативних груп за участю працівників міліції та екологічних патрулів. Водночас «Одесаліс» здійснює планове вирубування ялинок для продажу населенню.

А в Криму проходить операція «Новорічна ялинка». З цією метою створено оперативні рейдові бригади, до складу яких входять

державні громадські інспектори рескомекоресурсів Криму, екологічна міліція, представники органів внутрішніх справ, громадськості та преси.

Винним у незаконному вирубуванні згідно з чинним законодавством належить відшкодувати збитки у сумі від 72 грн. за кожне дерево, а в межах населених пунктів — від 60 грн.

А продавцям-порушникам доведеться викласти від 51 до 119 грн. з подальшою конфіскацією товару, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Випередив чемпіона світу

Спорт

■ Легка атлетика

Брюссель. 26-річний український стайер Сергій Лебідь виграв престижні міжнародні змагання з кросу (10,5 км) «IRIS Crosscup». Нашого співвітчизника — срібного призера цьогоорічного чемпіонату світу — у складі групи зірок запросили на комерційний турнір. І цей його успіх особливо приємний, бо дворазовий переможець світових першостей бельгійець марокканського походження Моххамед Мурхіт опинився лише на двадцятому місці.

На знімку: Сергій Лебідь на трасі. Фото Рейтер.

Дорогі мої кияни, вельмишановні гості нашої столиці!

(Початок на 1-й стор.).
Ми можемо з оптимізмом дивитися в майбутнє, бо, погодьтеся, в усіх сферах життя маємо здобутки. Це особливо яскраво було видно під час відзначення 10-річчя незалежності України. Ми ретельно готувалися до цієї події, реконструювали площі й майдани, кардинально оновили головні ворота міста — Центральний залізничний вокзал, і добудували ще один — Південний, відремонтували десятки вулиць, шкіл, лікарень, храмів, збудували більш як мільйон квадратних метрів житла.
Сьогодні зусиллями київської міської влади створюються умови для продуктивної роботи всіх галузей економіки,

підприємств різних форм власності. Як наслідок, дедалі більше великих, середніх і малих підприємств з далекого і близького зарубіжжя починають працювати в Києві. Втілюються у життя загальноміські соціальні програми «Турбота», «Здоров'я киян» та інші. Ми опікуємося культурою і освітою, вирішуємо проблеми зайнятості населення. Ми вчасно затвердили бюджет міста, який має чітку соціальну спрямованість.
Друзі! Усі зміни в нашому житті відбуваються за вашої безпосередньої участі й підтримки. Я дуже вдячний вам за це і вірю в нашу подальшу взаємну співпрацю. Адже те, яким буде наше майбутнє, що

принесе нам рік наступний, залежить від кожного з нас — від нашого розуму, розсудливості, від правильності нашого вибору.
Від широкого серця поздоровляю вас із Новим роком і Святим Різдвом Христовим!
Нехай здійсняться всі ваші мрії і сподівання!
Богатирського здоров'я вам, успіхів і радості у Новому році!
Нехай вас завжди оточують лише добрі люди, а життєвими шляхами супроводжують вірні друзі!
Зі святом вас, мої дорогі! Наша сила в єдності!
Щиро ваш
Олександр ОМЕЛЬЧЕНКО.

Умови праці — незадовільні

У комітетах ВР

Комітет Верховної Ради з питань соціальної політики та праці рекомендував парламенту розглянути проект постанови про стан дотримання Кодексу законів про працю на підприємствах різних форм власності.
У проекті документа зазначено, що на багатьох підприємствах різних форм власності порушуються окремі вимоги законів про працю, про що свідчать результати перевірок, проведених державною інспекцією праці спільно з профспілками. Так, протягом останніх двох років на 66,3 тис. підприємствах було зафіксовано 224,7 тис. порушень, з яких 62 відсотки належать до нормування, оплати праці, компенса-

ційних виплат. Наприклад, на листопад 2001 року загальна заборгованість із виплати зарплати становила 3,1 млрд. грн. Тобто вчасно не отримали зароблене 3,667 мільйона, або 28 відсотків працівників.
Тому профільний комітет рекомендував Кабміну прискорити подання до Верховної Ради законопроекту щодо ратифікації Європейської Соціальної хартії, внести на розгляд народних депутатів проект закону про державний нагляд за безпечним веденням робіт, розробити та затвердити Концепцію реформування трудового законодавства тощо.
Парламентський комітет також запропонував Міністерству юстиції забезпечити своєчасність та повноту виконання судових рішень про поновлення трудових прав працівників, повідомляє Інформаційне управління ВР.

Розділили вплив і відповідальність

Місцеве самоврядування

Нинішнього року у Червонограді відкрито спортивний комплекс «Шахтар», залізничний вокзал, чимало об'єктів соціальної сфери. Міський голова Червонограда Петро ОЛІЙНИК розповідає, як це вдається:
— Спочатку ми створили умови для громадсько-політичної стабільності, що полягала в колективній відповідальності тих політичних сил, які підтримали мене та мою команду на позачергових виборах. Лідери громадських і партійних осередків, увійшовши до міського виконавчого комітету, не тільки розділили відповідальність за розвиток міста, а й отримали можливість впливати на стратегію розвитку.
Нині за бюджету міста в розмірі 30 мільйонів гривень ми маємо близько 40 мільйонів гривень додаткових капіталовкла-

день. Завдяки комп'ютерному управлінню насосні станції тепер споживають електроенергії вдвічі менше.

Також ми зібрали в одному місці управління соціального захисту, Пенсійного фонду, Червоний Хрест, впровадили систему контролю оплати комунальних послуг та надання субсидій. І людям стало легше, і контроль реальніший, і економія чимала.
Дбаємо і про перспективу міста. Адже часом кажуть, що через 10—20 років вугілля закінчиться, і місто «помре». Щоб цього не сталося, ми інтенсивно працюємо над проектами розробки вугільних пластів уже працюючих шахт. Ще до обрання міським головою мені вдалося залучити угорський капітал для будівництва вуглезбагачувальної фабрики, яка не лише сприяє розв'язанню екологічних проблем, а й унаслідок переробки відходів дає можливість отримувати додаткове паливо з териконів. Червоноград — найбільше місто півночі Львівщини і півдня Волині, тож його роль в цьому регіоні зростатиме.
Фото Юрія ЮХНИЦЬКОГО. Львівська область.

Фотофакт

1000 ялинок від АПУ

1000 безкоштовних ялинок завезли у більшість дитячих закладів, шкіл-інтернатів члени Аграрної партії України — лісівники об'єднання «Чернігівліс».
З радістю прийняли напередодні Нового року десять лісових красунь у Борзнянській середній школі. Радуватимуть вони око і в Червонохутірській, Чернігівських школах-інтернатах. 15 ялиночок подаровано і Сосницькій районній лікарні.
— 2001 рік лісівники області завершили без жодних боргів до бюджету, до Пенсійного фонду, — каже генеральний директор об'єднання «Чернігівліс», член політради обласної організації Аграрної партії України Йосип Райчинець. — Плосуємо практично з усіх позначників. Навіть членів АПУ в нас майже 6000! З ініціативи партійців з місць і зроблено за рахунок наших резервів, зеконномлених коштів такий подарунок дітям.
Слід до цього додати, що лісівники Чернігівщини підготували до Новоріччя 50000 лісових красунь. Їх вирощено на спеціальних плантаціях, які весною знову буде відновлено, щоб природному середовищу не було завдано ніякої шкоди.
Сергій ПАВЛЕНКО. Чернігів.

Партійні рядки

Мельниченко може піти на вибори?

Колишній майор держохорони Микола Мельниченко не виключає своєї участі у майбутніх парламентських виборах.
Про це, як повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна», заявив лідер Соціалістичної партії України Олександр Мороз на прес-конференції в Краматорську (Донецька область). За словами О. Мороза, СПУ розглядає можливість підтримки кандидатури М. Мельниченка в мажоритарному окрузі «своїми партійними структурами».
Однак М. Мельниченко нині перебуває в США, де йому надано політичний притулок. Згідно з законом про вибори народних депутатів України, депутатом може бути обраний громадянин України, який проживає в Україні протягом останніх п'яти років (стаття 8.1). У разі вибуття особи, висунутої кандидатом у депутати, за межі України для постійного проживання, виборча комісія відмовляє у реєстрації кандидата у депутати (стаття 47.1). Чи виїхав виконавець «касетного скандалу» з України на постійне місце проживання? Лідер соціалістів так не вважає і допускає, що під час виборчої кампанії інтереси М. Мельниченка як кандидата у депутати згідно з виборчим законом може представляти його довірена особа. Цікаво, а як вирішить ЦВК?

Не сваріться за межу — добросусідьте

НОВА НОРМА: важливою новелою ухваленого Верховною Радою нового Земельного кодексу України (далі — ЗК) є визначений главою 17 інститут добросусідства. **ЦЕ ОЗНАЧАЄ,** що на законодавчому рівні врегульовано непрості питання взаємин між сусідами-власниками чи землекористувачами земельних ділянок. **Ідеться, зокрема, про розв'язання таких тривіальних і водночас важливих для них проблем, як чітке визначення спільної межі, використання дерев, що ростуть на межі ділянок, межових споруд тощо.**
Ключовими в інституті добросусідства є положення ст. 103 ЗК, які зобов'язують власників та землекористувачів земельних ділянок:
1) обирати такі способи використання земельних ділянок відповідно до їх цільового призначення, за яких власникам, землекористувачам земельних ділянок завдається найменше незручностей (затіннення, задимлення, неприємні запахи, шумове забруднення тощо);
2) не допускати впливу на сусідню земельну ділянку, тобто не використовувати свої земельні ділянки способами, які не дають змоги власникам, землекористувачам сусідніх земельних ділянок використовувати їх за цільовим призначенням;
3) співпрацювати під час вчинення дій, спрямованих на забезпечення прав на землю кожного з них та використання цих ділянок із запровадженням і додержанням прогресивних технологій вирішення сільськогосподарських культур та охорони земель (обмін земельних ділянок, раціональна організація територій, дотримання сівозмін, встановлення, зберігання межових знаків тощо).

Водночас будь-який ваш сусід — власник чи землекористувач суміжної земельної ділянки відповідно до статей 104—108 ЗК має право:
— припиняти діяльність на сусідній ділянці, яка може призвести до шкідливого впливу на здоров'я людей, тварин, на повітря, земельні ділянки та інше (скажімо, використання певних хімікатів під час «кроплення» колорадських жуків...);
— відрізати корені дерев і кущів, які проникають з сусідньої земельної ділянки, якщо таке проникнення є перепорою у використанні земельної ділянки за цільовим призначенням;
— спільно з вами користуватися рослинною смугою, стежкою, рівчаком, каналом, стіною, парканом або іншою спорудою, які відокремлюють сусідні земельні ділянки, але за умови, що зовнішні ознаки не вказують на те, що споруда належить лише одному з сусідів. (Звісно, власники сусідніх земельних ділянок можуть користуватися межовими спорудами і спільно за домовленістю між собою. До того часу, поки один із сусідів зацікавлений у подальшому існуванні спільної межової споруди, вона не може бути ліквідована або змінена без його згоди);
— вимагати від власника сусідньої земельної ділянки сприяння у встановленні твердих меж, а також відновлення межових знаків у випадках, коли вони зникли, перемістилися або стали невизначеними. Витрати на встановлення суміжних меж несуть власники земельних ділянок у рівних частинах, якщо інше не встановлено угодою між ними.
Не менш проблемним і спірним може бути і питання відновлення меж, особливо ділянок, виділених селянам на вчорашньому колгоспному (спільному) полі. ЗК встановлює, що

основою для відновлення меж є дані земельно-кадастрової документації. Якщо зовсім неможливо виявити первісні межі, то їх встановлюють з огляду на фактичне використання земельної ділянки. А коли і фактичне використання встановити неможливо, то за загальним правилом кожному виділяють однакову за розміром частину спірної ділянки.
ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що в рамках інституту добросусідства розв'язується ще одна важлива і надзвичайно поширена проблема — щодо дерев на межі земельних ділянок. Ст. 109 ЗК, зокрема, встановлено, **що дерева, які стоять на межі суміжних земельних ділянок, а також їх плоди належать власникам цих ділянок у рівних частинах.**
ДЛЯ ДОВІДКИ: новий ЗК ухвалено парламентом 25 жовтня 2001 р., він набирає чинності з 1 січня 2002 р. З повним його текстом можна ознайомитися у «Голосі України» за 20 листопада 2001 р.
Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:
«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»
Микола МЕЛЬНИК, кандидат юридичних наук.
Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

“Хрещатик” — це смачно!

Вітчизняний стиль

Новокаховські плавлені сири — “Янтар”, “Дружба”, “Український”, “Хрещатик”, “Таврійський” — охоче купують до столу мешканці не лише Херсонської області. На місці реалізується лише близько 30 відсотків продукції.

Після кількох місяців виробничої лихоманки, коли спиритні ділки прагли вибити з колії Новокаховський завод плавлених сирів, підприємство полегшено “зітхнуло”.

— У когось з’явився комерційний інтерес до наших акцій. Довелося апелювати до Генеральної прокуратури з приво-

ду несподіваної атаки численних перевіряльників з області, — зазначає директор заводу Микола Різак.

На підприємстві вдосконалюють якість товару, виробництво. Тут змонтували лінію з виготовлення 12 найменувань морозива. Якісного, смачного. Та й дешевшо-

го за привезені ласощі. Щоб не залежати від загальнокомунальної “печі”, завод звів власну котельню.

Співробітництво з німецькою компанією дало можливість розширити асортимент продукції та забезпечити її терміни зберігання. Тривають пошуки й модних “одежинок” для сиру: нещодавно сировари почали фасувати товар в естетичні пластикові стаканчики.

Алла БРУСИЛОВА.
Херсонська область.

Фото Ігоря АЛЬПЕРТА.

Тепло переважило російську мову

Актуально

Сесія Чернігівської міської ради вирішила не розглядати питання про референдум щодо використання поряд з державною російської мови. У такий спосіб була проігнорована ініціатива депутатів Запорізької, Донецької, Луганської, Харківської та Херсонської міськрад, які сформулювали її у зверненні Всеукраїнської науково-практичної конференції “Місцеве самоуправління і проблеми статусу російської мови в регіонах України”. Чернігівські депутати головний сесійний час присвятили аналізу тарифної

політики місцевих постачальників тепла та гарячої води. Як з’ясувалося, вони завищені, розраховані на максимальне використання води та 22-градусний мороз. У зверненні до Кабміну народні обранці Чернігова запропонували підготувати нормативну базу, яка регулювала б порядок надання та споживання житлово-комунальних послуг, а також висловили пропозицію не нараховувати ПДВ “на комунальні послуги в частині теплопостачання та водовідведення, враховуючи, що ПДВ нараховується на енергоносії”.

Чернігів.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Фотофакт

В останній день католицьких різдвяних свят кардинал Української греко-католицької церкви Мар’ян Яворський відправив різдвяну архієрейську месу для дітей у костьолі Марії Магдалини у Львові.

На знімку: кардинал по завершенні меси розмовляє з дітьми біля різдвяного вертепу.

Фото Євгена КРАВСА (УНІАН).

Брифінг

Черновецький преміює талановитих борців проти корупції

25 тисяч доларів на преміювання журналістів, які найефективніше висвітлюватимуть проблеми боротьби проти корупції, а також на нагородження громадських діячів, що подали найконструктивніші антикорупційні пропозиції, надав народний депутат України, почесний президент концерну “Правекс” Леонід Черновецький. Це рішення було прийнято на брифінгу в Міністерстві юстиції з нагоди вручення свідоцтва про реєстрацію Всеукраїнській громадській організації “Антикорупційний форум”. “Гроші, надані на преміювання працівників ЗМІ, зароблені мною особисто — всі свої доходи я декларую”, — наголосив Леонід Черновецький. Прес-служба концерну “Правекс”.

Тенденції

Що за бібліотека без Інтернету

У Чернівцях одразу дві книгозбірні — обласна й центральна міська — відкрили власні Інтернет-центри. Допомогло їм у цьому посольство Сполучених Штатів Америки, яке надало відповідний грант. До слова, вихід у всесвітню мережу для відвідувачів буде безкоштовним. А невдовзі до Інтернету підключать й інші міські бібліотеки, зокрема дитячу, повідомляє наш власний кореспондент Василь БАБУХ.

Є подібний проект і в Запоріжжі. За інформацією нашого власкора Олександра АБЛІЦОВА, фахівці відкритого в обласній універсальній бібліотеці імені Горького центру ще й допоможуть бажаним розмістити у “всесвітньому павутинні” власну сторінку. Мета програми — створення в мережі україномовних ресурсів, доступних користувачам усього світу.

Офіційно

Постанова
Верховної Ради України

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України ШЕВЧУКА С. В.

Відповідно до статті 81 Конституції України Верховна Рада України постановляє:
Припинити достроково повноваження народного депутата України ШЕВЧУКА Сергія Володимировича, обраного від виборчого округу № 23, Волинська область, у зв’язку з особистою заявою про складення депутатських повноважень.
Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
20 грудня 2001 року.
№ 2900—III.

Постанова
Верховної Ради України

Про дострокове припинення повноважень народного депутата України СЕМИНОЖЕНКА В. П.

Відповідно до статті 81 Конституції України Верховна Рада України постановляє:
Припинити достроково повноваження народного депутата України СЕМИНОЖЕНКА Володимира Петровича, обраного від виборчого округу № 168, Харківська область, у зв’язку з особистою заявою про складення депутатських повноважень.
Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
20 грудня 2001 року.
№ 2901—III.

Постанова
Верховної Ради України

Про призначення головного контролера Рахункової палати

Верховна Рада України постановляє:
Призначити головним контролером Рахункової палати ГОЛОВАНЯ Михайла Михайловича.
Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
20 грудня 2001 року.
№ 2903—III.

Постанова
Верховної Ради України

Про призначення головного контролера Рахункової палати

Верховна Рада України постановляє:
Призначити головним контролером Рахункової палати ТАХТАЯ Володимира Єфіфановича.
Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
20 грудня 2001 року.
№ 2904—III.

Київрада збільшиться

Напередодні нового року на своєму останньому засіданні сесія прийняла два важливі рішення щодо наступних виборів до Верховної Ради України та органів місцевого самоврядування — про Київську міську територіальну виборчу комісію. Проголосовано подати на затвердження ЦВК комісію у складі 15 осіб — представників 15 політичних партій і об’єднань.

Сесія також прийняла рішення збільшити склад Київської міської ради наступного 24-го скликання до 90 депутатів. Нині до Київради було обрано 75 депутатів.

Анатолій КАРАСЬ.

■ Фотофакт

На Майдані Незалежності в Києві художники почали виготовляти льодові скульптури.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Готують умови для нового «кидка»?

Верховна Рада України прийняла у першому читанні законопроекти з пенсійної реформи «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про недержавне пенсійне забезпечення».
Пенсійні реформи початку 90-х у східноєвропейських і середньоазійських країнах з перехідною (від планової до ринкової) економікою викликані потребою захистити пенсіонерів від збідніння в умовах скорочення баз пенсійних внесків і неспроможності держав фінансувати свої попередні пенсійні зобов'язання.

Західні експерти вважають, що для розв'язання цього завдання необхідні такі пенсійні реформи, які передбачають перехід від однорівневої системи, що складається лише з солідарної схеми з визначеними виплатами, до змішаної трирівневої.

Перший рівень — це модернізована (хоча в урядовому поданні чомусь йдеться про її реформування) нині діюча солідарна пенсійна система.

Другий і третій рівні становить так звана накопичувальна пенсійна система, основою якої мають стати державні та приватні накопичувальні пенсійні фонди, котрі, в разі їх створення, почнуть працювати лише на майбутні покоління пенсіонерів, насамперед представників так званого середнього класу.

Так викладають зміст реформ багатьох наших вітчизняних експертів. Але всі вони замовчують те, що такі реформи мають сенс лише за умови, коли в державі вже подолано бідність. До речі, за визначенням Світового банку межею бідності є грошовий дохід людини не менше 1 долара в день — 30 доларів на місяць, тобто не менше 160 гривень щомісячно.

Мало того, вважають, що необхідною умовою для запровадження пенсійних реформ є забезпечення середньої пенсії на рівні не менш як 100 доларів, тобто, не менше 530 гривень на місяць! Спочатку треба нагодувати та одягнути людину, а потім все інше. Ось цієї головної передумови пенсійної реформи у нас немає!

Що маємо насправді? З послання Президента до ВР дізнаємося:

«За 1990 — 1999 роки валовий внутрішній продукт скоротився майже на 60 відсотків, обсяги виробництва промислової продукції — на 48,9, сільського господарства — на 51,5 відсотка. Реальна заробітна плата зменшилася у 3,8, а реальна пенсія — в 4 рази».

Саме тому президія Ради глибоко поважної громадської організації ветеранів України в своєму «Зверненні до народних депутатів України» проголошує: «Найболючішим залишається пенсійне забезпечення. Ветеранська громадськість вимагає прийняття неординарних рішень і заходів до припинення злиденного становища старшого покоління, невідкладного підвищення пенсій до прожиткового рівня». Ігри навколо накопичувальних фондів 14 мільйонів сучасних пенсіонерів не цікавлять!

До речі, якщо законодавчо прожитковий мінімум на 2002 рік визначено на рівні 342 гривень, а середня пенсія пересічного пенсіонера залишається лише на рівні 70 — 100 гри-

вень, то про які реформи йде мова?

Чому під виглядом реформи подається погашення заборгованості з виплати пенсій, врегулювання непомірно великої різниці між розмірами пенсій державних службовців та деяких категорій населення.

Навіть технічне і технологічне удосконалення солідарної системи (комп'ютеризація і введення персоналізованого обліку) чомусь подається як реформа!

За підрахунками Рахункової палати України, за 1998 — 2001 роки на створення системи персоналізованого обліку відомостей вже спрямовано понад 112 млн. гривень пенсійних коштів. Завдання осучаснення, модернізації наявної солідарної системи важливе, але це не реформа! Багато галасу з нічого?! Перекладання на плечі пенсіонерів витратків Державного бюджету України з утримання органів Пенсійного фонду, яке набрало шалених обертів, ще більш стримує реальне збільшення розмірів трудових пенсій.

За даними Рахункової палати, якщо на одного пенсіонера, що отримував трудову пенсію, у 1997 році припадало 3 гривні управлінських витратків Пенсійного фонду, то 2000-го — 13 гривень, а на 2001-й передбачено 25 гривень! Це реформи?

Солідарна система державного пенсійного забезпечення, яка діє в Україні на підставі базового Закону України «Про пенсійне забезпечення», полягає, як відомо, у тому, що підприємства та бізнес здійснюють 32 відсотки відрахувань від фонду заробітної плати до Пенсійного фонду з тим, щоб потім перерозподілити ці кошти для тих, хто вже закінчив свій трудовий шлях, тобто став пенсіонером. Це — пенсійна система солідарності різних трудових поколінь, цілком природна для нашого суспільства, в якому панує культурно-історична традиція взаємопідтримки поколінь і в суспільстві, і в родині, коли «один за усіх, всі за одного».

Нині солідарна система в Україні діє більш як за двадцятьма законами! За час її існування поступово виникла низка недоліків та суперечностей. Вони відомі, їх треба усувати!

Замість цього здійснюється шалений галас про «порушення соціальної справедливості». З одного боку, штучно педальюється тема, яка полягає в тому, що із загального пенсійного пирога отримують однакові пенсії і ті, хто працював більш як 25 років, і ті начебто дармоїди, які за все життя за різних обставин працювали

лише кілька років. З другого боку, підігривається люта ненависть до колишніх народних депутатів (таких нараховується за станом на 1 січня 2001 року — 348 осіб), але замовчуються колишні державні службовці з уряду, адміністрації Президента України, прокурори, судді, вчені тощо. До речі, загальна чисельність останніх становить 44 тисячі пенсіонерів із майже 14 мільйонів їх загальної кількості.

Якщо позбавити «шалених пенсій» клятих нардепів разом з державними службовцями всіх категорій, всіх підстригти під один гребінець, то середня пенсія підсочить аж на три гривні. Про це наші урядові уболівальники чомусь не згадують! Так само як не згадуються надприбутки «нових» українців, так званих «жирних котів», про яких Президент України Л. Кучма на початку свого першого терміну перебування на посаді казав, що в нього вистачить сил поставити їх на належне місце.

Справжній сенс урядової пенсійної реформи полягає винятково в поступовому запровадженні обов'язкової державної добровільної накопичувальної системи, створенні відповідних накопичувальних фондів. Зовні йдеться ніби про «детінізацію» доходів, зарплат і використання внутрішнього інвестиційного потенціалу населення.

Практично більший інтерес, ніж держава, мають до проблеми створення накопичувальної системи фінансово-політичні групи. Пенсійні ресурси — це поки що не приватизований шмат, до якого тягнуться жадібні руки. Скажемо відверто, що навколо Кабміну вже є неофіційна черга на отримання відповідних ліцензій на здійснення такого роду діяльності!

Саме це і є завдання № 1 гучно проголошеної пенсійної «реформи». На цьому тлі жалюгідний розмір пенсій є десятою справою для «реформаторів»!

Накопичувальна система в державній обов'язковій формі в Україні, за законопроектом, має створюватися за рахунок зменшення відрахувань підприємствами і бізнесом до солідарної системи на 7% (з 32% до 25% від фонду заробітної плати) та спрямування цієї частки до накопичувального фонду! Це питання потребує занадто виваженого опрацювання щодо доцільності запровадження обов'язкової участі громадян у накопичувальній системі пенсійного страхування з інвестуванням коштів в економіку для отримання доходу і подальшої виплати пенсій!

Інститут законодавства вважає, наприклад, що зазначена система створює, по-перше, додаткове фіскальне навантаження на незначні доходи наших громадян. По-друге, вона дублює відрахування на пенсійне страхування за солідарною системою. Крім того, її умови ґрунтуються на пріоритеті економічних інтересів вузького прошарку суспільства над інтересами соціального захисту всіх громадян, на фактично примусовому вилученні та використанні за розсудом визначених організаційних структур коштів без урахування безпосередньої волі застрахованих осіб.

Наведу приклад з капіталістичної Швеції.

Там перехід від солідарної до змішаної пенсійної системи готувався п'ятнадцять років в умовах процвітання бюджету пенсійного фонду та створення на цій основі окремого компенсаційного фонду з тим, щоб солідарна система не постраждала на жодну крону! Крім цього, наш знедолений народ вже має гіркий досвід діяльності Ощадбанку, трастів, банків «Слов'янський», «Україна» тощо. Не вистачає ще «кидка» приватних пенсійних накопичувальних фондів?!

Запропонована накопичувальна система спрямовує розв'язання пенсійного питання лише майбутніх (через 20 — 30 років) поколінь пенсіонерів, які належать сьогодні до так званого середнього класу. Та де він, цей середній клас? Саме для цього нового соціального прошарку пропонується пенсійне питання вирішувати, розраховуючи на власні сили.

Проголошена пенсійна «реформа» в наших умовах, коли пропонується поступово здійснювати перехід від солідарної системи до змішаної, або навіть винятково накопичувальної системи, є насамперед несанкціонованим та замаскованим засобом соціальної інженерії на свідомості народу, маніпуляції нею з метою перетворення його з народу-колективісту на зібрання особистостей, серед котрого «кожний сам за себе, тільки один Бог за всіх!» Наші «реформатори» в цьому дуже багато встигли! Про це свідчить руйнація колишніх трудових колективів радянського типу, переміщення колишніх робітників та інженерів на нове місце роботи — «базар». Про це свідчить і наявність серед населення 30 — 40 відсотків тих, хто нікому не вірить і не хоче за будь-яких умов йти голосувати.

Такі «реформи» входять у докорінну, фундаментальну суперечність з тисячолітньою традицією патерналізму і колективізму в соціальних відносинах наших людей, з ментальністю нашого народу.

Президенту і уряду на реформи в духовно-культурній сфері життєдіяльності народу, спрямовані на зміну його ментальності, ніхто повноважень не давав. Не йшлося про це ні під час референдуму 1 грудня 1991 року, ні під час прийняття Конституції України в червні 1996 року. Здійснення такого роду діяльності має антинародний характер.

Такі перетворення суперечать статтям 3 і 5 Конституції України, про що замовчують «реформатори» — європроходці, апелти чужої цивілізації. За їхніми діями уважно спостерігає не лише наш знедолений народ, а й тіні наших великих предків. Привиди Тараса Бульби та Івана Гонти вже блукають Україною та запитують: «Ми ж вас породили, а ви...?»

Пропонована квазіреформа за своїм змістом не розв'язує питань сучасних пенсіонерів, а, по суті, готує умови для нового «хапка» вже на приватній пенсійній ниві, а тому є не лише антинародною, а й антицивілізаційною.

Юрій СОЛОМАТІН,
заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Премії молодим ученим

На підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки **постановляю:**

Присудити щорічні премії Президента України для молодих вчених Національної академії наук України 2001 року:

— за розробку методів проектування багатопарового ударостійкого осклина високошвидкісних транспортних засобів:

СМЕТАНКІНІ Наталії Володимирівні — кандидатів технічних наук, старшому науковому співробітникові Інституту проблем машинобудування імені А. М. Підгорного НАН України

УГРИМОВУ Сергію Вікторовичу — кандидатів технічних наук, науковому співробітникові Інституту проблем машинобудування імені А. М. Підгорного НАН України

ДОЛГОПОЛІОВІ Наталії Володимирівні — виконуючому обов'язки молодшого наукового співробітника Інституту проблем машинобудування імені А. М. Підгорного НАН України;

— за розробку методів оцінки опору руйнуванню металічних матеріалів в умовах дії змінних навантажень та температурних полів, а також воденьмістких і корозійних середовищ;

ГЕМБАРІ Оксані Володимирівні — кандидатів технічних наук, молодшому науковому співробітникові Фізико-механічного інституту імені Г. В. Карпенка НАН України

БАССАРАБУ Андрію Ігоровичу — кандидатів технічних наук, науковому співробітникові Фізико-механічного інституту імені Г. В. Карпенка НАН України

ЛІЩИНСЬКІЙ Марині Володимирівні — кандидатів технічних наук, молодшому науковому співробітникові Фізико-механічного інституту імені Г. В. Карпенка НАН України;

— за цикл робіт «Фізичні властивості динамічних та топологічних нелінійних збуджень у конденсованих середовищах»;

ГОРОБЕЦЬ Оксані Юріївні — кандидатів фізико-математичних наук, старшому науковому співробітникові Інституту магнетизму НАН України

МІНГАЛЕСВУ Сергію Федоровичу — кандидатів фізико-математичних наук, науковому співробітникові Інституту теоретичної фізики імені М. М. Боголюбова НАН України

«Про присудження щорічних премій Президента України для молодих вчених Національної академії наук України 2001 року»

ХАЛЯК Юлії Миколаївні — кандидатів фізико-математичних наук, науковому співробітникові Інституту теоретичної фізики імені М. М. Боголюбова НАН України

ЗОЛОТАРІОКУ Ярославу Олександровичу — молодшому науковому співробітникові Інституту теоретичної фізики імені М. М. Боголюбова НАН України;

— за розробку методів інтелектуалізації інтерфейсу інформаційних технологій:

ТУЛЬЧИНСЬКОМУ Вадиму Григоровичу — кандидатів фізико-математичних наук, старшому науковому співробітникові Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України

ЗАЙЦЕВІЙ Світлані Володимирівні — кандидатів фізико-математичних наук, науковому співробітникові Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України

ПШОНКІВСЬКІЙ Ірині Миколаївні — кандидатів фізико-математичних наук, науковому співробітникові Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України

ШАРОВУ Олесь Ігоровичу — кандидатів фізико-математичних наук, науковому співробітникові Інституту кібернетики імені В. М. Глушкова НАН України;

— за цикл робіт «Вивчення антигенних та імунігенних властивостей факторів патогенності і вірулентності збудників кашлюка та дифтерії з метою вдосконалення діагностики і профілактики цих захворювань»;

КОЛИБИ Денису Володимировичу — кандидатів біологічних наук, науковому співробітникові Інституту біохімії імені О. В. Палладіна НАН України

РОМАНЮК Світлані Іванівні — виконуючому обов'язки молодшого наукового співробітника Інституту біохімії імені О. В. Палладіна НАН України;

— за цикл робіт «Термоконтактний піроліз кам'яного та бурого вугілля в киплячому шарі»;

ГАПОНІЧ Людмилі Станіславівні — кандидатів технічних наук, старшому науковому співробітникові Науково-технічного центру вугільних енерготехнологій НАН України і Міністерства палива та енергетики України;

— за створення матеріалів із заданими фізико-хімічними влас-

твостями на основі нанорозмірних гетерогенних кластерно-зібраних систем:

ЛАГУТІ Ірині Валеріївні — кандидатів хімічних наук, молодшому науковому співробітникові Інституту хімії поверхні НАН України

ГУЗЕНКО Наталії Вікторівні — аспірантові Інституту хімії поверхні НАН України

ГОНЧАРУК Олені Владиславівні — аспірантові Інституту хімії поверхні НАН України

СТАРУХ Галліні Миколаївні — аспірантові Інституту хімії поверхні НАН України;

— за цикл робіт «Вивчення структурно-динамічних властивостей компонентів біополімерів та їх комплексів — ключ до розуміння фізико-хімічних механізмів біомолекулярного впізнавання»;

МІЩУК Яніні Ромуальдівні — кандидатів біологічних наук, старшому науковому співробітникові Інституту молекулярної біології і генетики НАН України;

— за цикл робіт «Створення запасів кріоконсервованої органічної культури адренкортикальної тканини і ксенотрансплантації її у кліщі»;

ЛЕГАЧУ Євгенію Івановичу — кандидатів медичних наук, науковому співробітникові Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України;

— за цикл робіт «Нескінченновимірний та симетрійний аналіз в задачах математичної фізики»;

ПОПОВИЧУ Роману Омеляновичу — кандидатів фізико-математичних наук, старшому науковому співробітникові Інституту математики НАН України

ЩЕПАНЮКУ Геннадію Вікторовичу — кандидатів фізико-математичних наук, виконуючому обов'язки старшого наукового співробітника Інституту математики НАН України

БОЙКУ В'ячеславу Миколайовичу — кандидатів фізико-математичних наук, науковому співробітникові Інституту математики НАН України.

Президент України Л. КУЧМА

м. Київ, 25 грудня 2001 року.
№ 1250/2001.

Домовилися. Але не про все

(Початок на 1-й стор.).

Узгоджено також цифрові обсяги виконання Україною зобов'язань, пов'язаних з реалізацією Ямбурзької угоди, і визначено обсяги експорту газу з України. Вони можуть становити 500 млн. куб. метрів. У протоколі прописано об'ємні та цінові показники, зафіксовано терміни підготовки документів на довгочасну перспективу співробітництва в газовій сфері.

На переговорах у Москві сторони домовилися, що в першому півріччі нового року ціна на блакитне паливо і розмір оплати за транзит залишаться попередніми. В другому півріччі вартість газу зросте з 50 до 67 доларів за тисячу кубометрів. Отже, Україні вдалося домогтися від Росії зниження ціни на газ. Москва на початку переговорів наполягала на підвищенні ціни

до 80 доларів за 1 тис. куб. м і тарифу за його транзит — до 1,75 долара. А українська сторона хотіла зберегти наявні тарифи в 50 доларів. На думку глави «Нафтогазу» Віктора Копилова, такий підхід України до встановлення ціни «цілком виправданий», з огляду на те, що ціна на нафту у світі впала останнім часом на 40 відсотків, а ціну газу зазвичай ув'язують з ціною нафти.

Нагадаю, сьогодні вартість газу, що його поставляють в Україну, становить 50 доларів за 1 тис. кубометрів, а вартість транзиту газу — 1,09 долара. Росія платить Україні за транзит газу обсягом 30 млрд. кубометрів на рік. Планувалося, що протокол про транзит буде підписано в рамках україно-російського форуму в Харкові 14 грудня. Проте сторонам знадобилося ще два тижні, щоб домовитися про ціну.

Крім домовленості про ціну за транзит російського газу, українська делегація узгодила в Москві питання про поставки експортної російської нафти в Україну в першому кварталі 2002 року. Уряд Росії затвердив загальний план поставок. Планований обсяг нафти для України — 3,7 млн. тонн.

Якщо нафтогазові розбіжності між Києвом і Москвою вдалося утрюати, то про експорт наших труб домовитися поки що не вдалося. Якщо до першого січня сторонам не вдасться порозумітися і підписати нову угоду про квоти, Росія автоматично запровадить великі мита на експорт українських труб. Тоді вони стануть неконкурентоспроможними на російському ринку.

Яна СТАДІЛЬНА.

Українська картопля очима австрійців

Світ про Україну

«Минули ті часи, коли мешканці прикордонних районів України могли вести дрібну торгівлю. Донедавна українці тоннами продавали польську картоплю в Україні. Незабаром прикордонні відносини між Україною та Польщею зміняться. Українські продавці картоплі зможуть потрапити на Захід лише з візою. Справа у тому, що зі вступом Польщі до Євросоюзу кордони ЄС перемістяться на Схід. Ще залишився певний час, щоб вжити відповідних заходів», — пише австрійська газета «Вайнер Цайтунг».

Значного розголосу у світових мас-медіа набув візит в Україну міністра закордонних справ Ізраїлю Шимона Переса. **Бі-бі-сі** повідомляє: «Приїзд Шимона Переса в Україну збігся в часі з відзначенням дев'ятої річниці вста-

новлення дипломатичних відносин між двома країнами. В Україні і досі мешкає четверта за чисельністю у світі єврейська громада, хоча кількості тисяч євреїв залишили країну після розвалу Радянського Союзу».

«Дойче велле» напередодні приїзду міністра закордонних справ Ізраїлю аналізувало: «Візит Шимона Переса може істотно зміцнити дипломатичні позиції Києва. Цей візит матиме два аспекти: приємний і не дуже. Неприємною буде розмова про компенсації рідним загиблих у спричиненій українською ракетою авіакатастрофі ТУ-154. Термін і конкретні умови виплати грошей Києвом поки що не встановлено, і бюджетом-2002 ці виплати також окремо не передбачено. Приємніше буде питання дипломатичних зусиль української

влади на Близькому Сході. Міністерство закордонних справ України ще в серпні сформулювало свої пропози-

ції, як допомогти врегулюванню палестино-ізраїльського конфлікту».

Підготувала Тетяна ПАСОВА.

А от як підсумував «ГУ» рік, що минає, посол США в Україні Карлос ПАСКУАЛЬ:

— Наприкінці 2001 року Україна підійшла до ще одної важливої віхи у процесі інтеграції до євроатлантичної спільноти. Вона має чималий доробок у галузі економічної реформи за останні 20 місяців, досягнувши 9-відсоткового економічного зростання. Новий комплекс законодавчих актів — Земельний, Цивільний, Кримінальний та Бюджетний кодекси — повинні зміцнити довіру інвесторів. Вільне і чесне проведення наступних парламентських виборів додало б упевненості в перспективах молодого української демократії.

Зміни в архітектурі європейської безпеки та у стосунках між Росією і Заходом дають шанс позбутися давніх роздільних ліній. Перед Україною відкриваються безпрецедентні можливості. Як друзі й партнери ми сподіваємося на тісну співпрацю з Україною, щоб у 2002 році вона змогла якнайкраще скористатися цим моментом і досягти стратегічного поступу.

З новим Усамою!

Схоже, попри всі зусилля американців, конкурс на найкращий бренд року, що минає, виграв Усама бен Ладен. Адже недавно про нікому не відому катарську телекомпанію, котра «розкрутила» цей бренд, після 11 вересня дізнався цілий світ.

Оригінальну новинку на догоду прихильникам чорного гумору випустила одна американська фірма. На перший погляд — краватка з симпатичним абстрактним малюночком, а придивися краще... Та це ж спори сибірки у багаторазовому збільшенні! Попит породжує пропозицію!

До речі, останні чутки про смерть терориста номер один виявилися надто перебільшеними. Наступного дня після католицького Різдва Усама знову «вийшов в ефір». Вигляд він мав не найкращий — обличчя сірого кольору, худе й втомлене. І все-таки почувається він набагато краще, ніж того хотіли б його переслідувачі.

Співробітники «Аль-Джазіри», куди 34-хвилинну плівку було надіслано з Пакиста-

ну, вважають, що бен Ладен записав телезвернення на початку грудня — через три місяці після нью-йоркської та Вашингтонської трагедії. За даними «Вашингтон пост», запис було зроблено першого чи другого тижня грудня, коли таліби залишали Кандагар, а американці починали бомбардувати Тора-Бора.

У телезверненні бен Ладен сказав, що справжньою метою терактів був Ізраїль. «Наш терор проти Сполучених Штатів гідний схвалення як дія проти агресора, для того, щоб Америка припинила підтримувати Ізраїль, який убиває наших дітей». Реакцію Білого дому на виступи терориста «озвучив» прес-секретар Білого дому Скотт Макклілан: «Це не що інше, як та сама терористична пропаганда, котру ми чули раніше». Схоже, торгова марка «бен Ладен» буде актуальна й наступного року.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

На знімку АП: чи не Усама це, замаскований під австралійського Санта-Клауса?

«Снігуронька» Орбакайте коштує 15 тисяч доларів

Як відомо, до новорічної казки не можна потрапити, не забезпечивши собі святкову вечерю з бризками шампанського, чудову ялинку з шишками та іграшками, подарунки й розваги. Однак, щоб справедливо ці новорічні бажання, московський обиватель на чудо й тринадцяту зарплату не покладається, витягає заначку, знімає з ошадної книжки відсотки, сподівається на бабусь та багатих родичів.

У дні, що залишилися до Нового року, у російській столиці триває розпродаж, або, як кажуть «просунуті» москоські студенти, передноворічний «шопінг за розумними цінами». У дев'ятимільйонній Москві працюють близько 400 ялинкових базарів, жива красуня коштує від 50 до 200 рублів (8—36 гривень). Прикрасити її — справа смаку. Тим, хто полюбає традицій-

ні кульки і шишки, найдешевше прибирання ялинки стане у 200—300 руб. (майже 50 грн.).

Набір страв традиційний і майже однаковий у всіх. М'ясо чи птиця, один—два салати («олів'є» або «з крабовими паличками»), шпроти, ковбаса, сир і, звичайно, торти. Усе це, за найскромнішими підрахунками, стане приблизно у 260 грн.

Московські астрологи радять включити у меню зустрічі Року Чорного Коня запечену або смажену рибу, бажано екзотику — креветки, кальмари, лобстери. На десерт найкраще — фруктові салати (ціна за кілограм яблук, хурми, мандаринів у Москві в середньому 5 гривень), морозиво. За такого набору продуктів застілля коштуватиме у 2—3 рази дорожче.

Однак, як то кажуть, «новорічне кіно не замінить нам вино». Горілка і коньяк коштують, відповідно, від 70 до

350 рублів (11—60 гривень). Пляшка шампанського — від 12 грн.

Та не хлібом єдиним зустрічають москвичі Новий рік. З доступних видвищ, окрім телебачення, є виклик Діда Мороза з Снігуроньки додому. Експрес-привітання — 10 хвилин, коротка програма для дітей — 30 хвилин коштують майже 6 тисяч рублів (понад 1000 гривень).

Заможні громадяни можуть дозволити собі новорічну примху і замовити відомих естрадних акторів. Ціни неважко уявити з розрахунку, що, скажімо, Ігор Ніколаєв співає за 7—8 тисяч доларів, а вечір з Крістіною Орбакайте коштує 10—15 тисяч доларів, актори-пародисти, учасники передачі «Аншлаг», звеселять за 300 доларів.

У Новий рік у Москві що тільки забажеш, все завжди відбудеться. Треба тільки знати, що почім, і мати чим розраховуватися.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Хроніка. Факти. Події

■ **Київ**

У центрі добрих справ

На 31-й сесії Генконференції ЮНЕСКО, що недавно завершилася, Україну прийнято до Виконавчої ради цієї організації.

■ **Делі**

Індія готова до війни

Міністр оборони Індії Джордж Фернандес заявив, що приведення індійських військ у бойову готовність у прикордонних з Пакистаном районах завершується. І все-таки Делі «приділяє велику увагу дипломатичним зусиллям», які, за словами Фернандеса, «ще можуть мати результати».

■ **Баграм**

Додатковий контингент

300 британських морських піхотинців перекинуто з Британських островів на авіабазу Баграм в Афганістані. Завдання спрямованого туди додаткового контингенту військовослужбовців — підготовка потрібних умов для прийому передових підрозділів Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані, які мають прибути туди у найближчі кілька днів.

■ **Пекін**

Убивців засуджено

Суд китайської провінції Шеньсі засудив двох осіб до смертної кари і ще одного до довічного ув'язнення за вбивство чотирнадцяти селян. Злочин було скоєно через суперечку про те, кому мають належати місцеві гірські родовища.

■ **Токіо**

Поновлено смертну кару

Після 13-місячної перерви в Японії було виконано 2 смертні вироки. Злочинців, обвинувачених судами у скоєнні кількох убивств, повішано — одного в Нагоя, другого в Токіо.

■ **Берлін**

Марлен Дітріх — 100 років

Учора видатній німецькій кіноактрисі, яка померла 1992 року в Парижі, виповнилося б 100 років. Президент ФРН виступив із заявою, в якій наголосив, що улюблена мільйонами глядачів в усьому світі кінозірка «в роки націонал-соціалістичної диктатури виступала за демократію і свободу Німеччини».

■ **Санкт-Петербург**

Новий рік на даху

Новорічної ночі на дахах Державного Ермітажу виставлять пожежні пости, щоб уникнути повторення пожежі, яка сталася на Двірцевій площі минулої новорічної ночі. Попри те, що в цьому році на Двірцевій площі народного гуляння не буде, охорону музею посилять.

■ **Вашингтон**

Табір військових полонених на Острові Свободи

США планують зосередити захоплених в Афганістані полонених на своїй військово-морській базі Гуантанамо, розташованій на території Куби. Ця база характеризується як «ізольоване й надійне місце, де агенти американських служб могли б допитувати полонених з метою встановити місцезнаходження Усами бен Ладена».

Джордж Буш — чоловік року

«Найкращим чоловіком» 2001 року, що минає, в США названо Джорджа Буша, «найкращою жінкою» — першу леді. Таким свого президента вважають 39 відсотків американців. 12 відсотків переконані, що Лора Буш — «найкраща жінка». Друге місце серед чоловіків посів Колін Пауелл. Серед жінок воно дісталось сенатору від штату Нью-Йорк Хіларі Клінтон.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Не кажи «гоп», поки не переїхав Чоп

На кордонах з трьома державами — Угорщиною, Словаччиною й Румунією — шістнадцять пунктів пропуску та митних постів Карпатської регіональної митниці. Вона є однією з найбільших і найскладніших в Україні і за інфраструктурою, і за спеціфікою роботи. Закарпатські митники обслуговують автомобільні, залізничні, авіаційні й навіть пішохідні переходи.

Звідки в Іспанії самураї?

...Чотири самурайські шаблі валять око багатством оздобі і викликають природне запитання: кому вони належали коли-сь і як опинилися на Чопській митниці? Кожна шабля неповторна і за технікою виконання, і оздобою та символами, що прикрашають руків'я та піхви. Заступник начальника Чопської митниці, начальник служби з боротьби з контрабандою Микола Росocha виймає з камери схову ще й два пістолі, виготовлені, як засвідчує тавро, 1781 року в Парижі, і каже:

— Поки триває експертне обстеження, назвати хоча б приблизну вартість цієї мистецької зброї не берусь. Зброю транзитом з Іспанії громадянин Румунії перевозив разом з гуманітарним вантажем. Проте ні шаблі, ні пістолі до товаросупровідних документів внесено не було. Бо хіба шаблі й пістолі можуть бути «гуманітарною»?

Під виглядом гуманітарної допомоги різні ділки намагаються перевозити ще й не таке. Буквально днями на адресу однієї з церков Закарпаття з Голландії везли ліки. Супровідні документи засвідчували їх загальну вартість — 8895 голландських гульденів. Під час огляду вантажу митники натрапили на медичні препарати психотропної дії. Таких пігулок було понад десять тисяч, а вміст чистої психотропної речовини в них становив 67 428 міліграмів.

Митникам доводиться бачити дива ще зухваліші. На одному з КПП було затримано вантажівку, на якій під виглядом

паркету перевозилося через територію України більш як 6 тонн наркотика, спресованого у плитки. Все зілля було спалено в одній із ужгородських котельень.

Сьогодні на першому місці — боротьба з економічною контрабандою. Спритні «бізнесмени», намагаються у десятки разів занижувати вартість найрізноманітніших товарів, які завозяться в Україну, щоб не сплачувати належних митних платежів.

Коли цей матеріал готувався до друку, на угорсько-українському кордоні затримали киянина. Він ввозив майже новісіньку дорогу «іномарку», проте її вартість оцінювалася символічною сумою — 8800 німецьких марок. При ретельнішому огляді в салоні автомобіля митники виявили ще один документ. У ньому ціна автомобіля була у сім разів вища.

— Відділенням з боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил уже цього року запроваджено майже трьох з половиною тисяч справ більш як на 36 мільйонів гривень, — каже виконувач обов'язків начальника відділу Віктор Іванус. — Порушено також понад 50 кримінальних справ на 10 мільйонів гривень.

Кордон «обростає» зручностями

А прислів'я, винесене в заголовок статті, ще недавно повторювали сотні водіїв у кілометрових чергах, де вони могли простояти одну, а то й дві доби. (Утім, його можна застосувати і щодо тих, хто веде контрабанду.) Надто мізерна була спроможність міжнарод-

ного автомобільного пункту пропуску «Тиса» (Чоп—Загонь). Нині ці транспортні тромби розсмоктуються.

— Триває докорінна модернізація «Тиси» за програмою TACIS, — розповідає куратор реконструкції Валерій Борисов. — Усе тут доводиться до справді міжнародних стандартів. Термін будівництва й облаштування стилій — лише 92 тижні, а вартість — 2 мільйони 900 тисяч євро. Розпочалися ці роботи тільки рік тому, але вже освоєно 1 мільйон 30 тисяч євро. Вимоги кураторів проекту і до темпів, і до якості надзвичайно високі. А тендер, який оголосила Рада Європейської комісії, з-поміж багатьох претендентів, у тому числі й зарубіжних, виграло українське науково-виробниче інноваційне підприємство «Струм» із Вінниці. Працюють на будові здебільшого закарпатці, а це — понад 250 робочих місць.

Разом із керівником прес-служби Карпатської регіональної митниці Вірою Туряницею їдемо до українсько-угорського кордону. Начальник відділу капітального будівництва Чопської митниці Василь Купар без задоволення розповідає:

— Новозбудовані об'єкти будуть «начинені» найсучаснішими комп'ютерною технікою й обладнанням, «оброснуть» усіма зручностями для перевізників і пасажирів. Матимемо й так званий «зелений коридор». Великовагові автомобілі зважуватимуться на електронних вагах, як це робиться у наших сусідів по той бік кордону, а ті, що перевозитимуть легковажистів та інші небезпечні вантажі, оглядатимуть на спеціальному майданчику оддалік. Значно зросте пропускна спроможність смуг для легкових, вантажних авто та автобусів. Таких смуг є по чотири на в'їзд і виїзд.

— Але без ложки дьогтю у бочці меду ми жити не може-

мо, — зітхає Василь Васильович. — Податок на додану вартість будівельних та інших матеріалів, які отримуємо від наших же вітчизняних виробників, кошторисом не передбачений. То за чий рахунок і ким він буде сплачуватися? Інвестори такі правила гри не сприймають і не дадуть жодної копійки.

Або ще одна дивна історія. Під час цьогорічної безрезневої повені на біду закарпатців відгукнувся ледь не весь світ. Надійшли з-за кордону і потужні помпи для відкачування води. Для них, звісно, і дизпаливо потрібне. То в столиці подумалися, щоб за таке паливо брали акцизний збір. Керівництво Карпатської регіональної митниці на свій ризик прийняло рішення акцизний збір не нараховувати. І за це дехто ледь не позбувся посади.

Гудзики на мундири мають блищати

— Це правда, — каже начальник Карпатської регіональної митниці Михайло Іванюк. — Адже митницю називають візитівкою держави. Але не менш важливим є наш внесок в економіку України.

За 10 місяців митницями Закарпаття до бюджету переказано понад 90 млн. грн. — на 20 мільйонів більше, ніж за такий само період торік. А мету ставимо — збільшити цю цифру до 110 млн. грн.

На запитання, куди йдуть ці гроші, відповів заступник начальника головного фінансового управління облдержадміністрації Петро Лазар:

— В області залишається майже 67 мільйонів. Більше надходить тільки від податкової інспекції. Загальні видатки з обласного бюджету на зарплатню вчителям, лікарям, працівникам культури, на до-

помогу сім'ям з дітьми, проплату енергоносіїв, виплату стипендій становлять 19 млн. грн. щомісячно. Отже «митних коштів» області вистачає аж на три місяці.

Багато проблем митники розв'язують спільно з облдержадміністрацією.

— Зараз, — зауважує генерал Михайло Іванюк, — потребує якнайшвидшої розбудови вантажний термінал на митному посту «Ужгород». Під нього вже відведено землю та затверджено технічну документацію. Вирішимо питання з інвесторами.

А Закарпатська облдержадміністрація звернулася з клопотанням до Кабінету Міністрів України доповнити міжурядову угоду з Румунією про обладнання міжнародного автомобільного пункту пропуску між селищем Солотвина Тячівського району та румунським містом Сігету-Мармаціей. Готуємо пропозиції щодо статусу нового пункту пропуску.

Отже, ворота в Європу стають дедалі ширші й цивілізованіші.

Іван ГУДЗОВАТИЙ, Анатолій КАРАСЬ.

Україно-угорський та україно-словацький кордони.

На знімку: начальник Карпатської регіональної митниці Михайло Іванюк.

Псевдоінвестори

Точка зору

21 грудня в Києві відбулося засідання спостережної ради ЗАТ «Укртатнафта» (Кременчуцький НПЗ), де, крім питань, пов'язаних з подальшим розвитком компанії, планів з реструктуризації підприємства, було знову порушено питання про виведення зі складу засновників компанії західних фірм «Seagroup International, Inc» та «АмРУЗ ТРЕЙДИНГ АГ». Уперше цю тему зачепили на останніх зборах акціонерів.

Можна було б і не писати про те, що відбувалося на підприємстві «Укртатнафта» насправді, коли б у даному разі не були ущемлені інтереси держави, диверсифіковані домовленості між президентами України і Татарстану. Але перш ніж пояснити читачеві суть справи треба відповісти на запитання: чому «Укртатнафта» є лідером нафтопереробки? Відповідь дуже проста: тому що у власника є нафта, яку постачають на завод і переробляють на ньому, а потім продають нафтопродукти. З цього впливає наявність робочих місць, поповнення бюджету країни за рахунок сплати податків тощо. Це не заважає заводів переробляти нафту давальників, а тільки дає впевненість у завтрашньому дні підприємства. Тобто лише той нафтопереробний завод успішний, у якого є інвестори, котрі мають власну нафту. Це видно на прикладі і «Укртатнафти», і «Линосу».

А тепер повернімося до історії із західними «інвесторами».

Скільки коштує аркуш паперу

Наприкінці 90-х років ЗАТ «Укртатнафта» потребував стратегічного інвестора для поповнення статутного фонду, а отже й для розвитку підприємства. Звісно, підприємству з мільйонними оборотами потрібні й чималі інвестиції. Саме такими інвесторами й виступили компанії «Seagroup International, Inc» та корпорація «АмРУЗ ТРЕЙДИНГ АГ». Пропозиція з їхнього бо-

ку була вельми приваблива — 65 845 123 долари США за 18,296% акцій у компанії. За статутного фонду в 359,9 млн. доларів.

Але ні перша, ні друга західні компанії не мали й не мають позитивної інвестиційної репутації. Мало того, вони не мають узагалі жодної репутації, бо обидві ці фірми створено за кордоном винятково для того, щоб стати акціонерами заводу і захищати інтереси тодішнього керівництва. Компанію «Seagroup International, Inc» зареєстровано в США (штат Вашингтон, місто Сіетл). До речі, в Сіетлі є чотири компанії з такою назвою! До однієї з них, схоже, причетне колишнє керівництво АТ «Укртатнафта». (Але про це дещо пізніше.) «АмРУЗ ТРЕЙДИНГ АГ» зареєстровано в Швейцарії (місто Цуг) і воно має статутний фонд близько 100 000 доларів. У «Seagroup International, Inc» статутний фонд приблизно такий само. Звичайно, фінансові вкладення розміром понад 65 млн. дол. за таких статутних фондів — дитяча вигадка. Тож цілком природною ланкою в цій комбінації є розрахунок цих компаній за акції — векселями. Певна річ, нічим не підкріпленими.

За американським законодавством вексель у США — це лише боргова розписка, що не є цінним папером. Отже, його не можна подавати як розрахунок за акції. Однак американські боргові розписки було вкладено компанією «Seagroup International, Inc» до статутного фонду. Є ще одна дуже цікава деталь — нотаріально ці векселі засвідчено 20 травня 1999 року, а заповнено 1 червня ц. р. в день підписання договору. От цікаво, який же нотаріус погодився поставити підпис на порожньому бланку?

Акти прийому-передавання векселів «Seagroup International, Inc» та «АмРУЗ ТРЕЙДИНГ АГ» підписано 2 червня 1999 року. А самі векселі перетнули державний кордон лише 13 квітня 2000-го, про що свідчить митна позначка. Чому так сталося, поки що питання риторичне, відповідь на яке ми отримаємо, найпевніше, після завершення слідства, що триває за порушеною справою проти громадян Володимира Матицина, колишнього голови правління,

та Володимира Демехіна, першого заступника голови правління з фінансів та збуту. Як і на багато інших. Та про це далі.

29 травня 2000 року між «Укртатнафтою» і компаніями «Seagroup International, Inc» та «АмРУЗ ТРЕЙДИНГ АГ» було укладено додаткову угоду, згідно з якою термін дії контракту продовжено до 01.06.2003 р. і сторони погодилися з тим, що векселі можуть бути оплачені в термін до 01.06.2003 р. поставками нафти на відповідну суму. Внаслідок цього із 65 векселів було погашено поставками нафти лише два — корпорації «Seagroup International, Inc» на суму 2 млн. дол. і один — компанії «АмРУЗ ТРЕЙДИНГ АГ».

«Своя» нафта дорожча

Таке небажання сприяти погашенню векселів і пролонгацію оплати можна вважати лише чиєюсь особистою зацікавленістю. На цю саму думку нашої редакції й підписання керівництвом АТ «Укртатнафта» контракту з компанією «Seagroup International, Inc» на купівлю-продаж сирої нафти, орієнтовна сума якого становить 240 млн. доларів. До цього контракту пізніше роблять доповнення № 1 на поставку, крім нафти, стабільного газового конденсату, орієнтовна сума якого 357,5 млн. доларів. Треба зазначити, що умови цього контракту буди вигідні лише для зарубіжних псевдоінвесторів та кабальні для «Укртатнафти». Так, приміром, однією з умов цього контракту була обов'язкова 100% попередня оплата за нафту, а поставити сировину мали протягом 90 днів. Звісно, про можливість погашення векселів, нехай навіть бартером, ніхто не подумав.

Мало того, під час підписання контракту попереднє керівництво заводу не лякає загальною заборгованістю компанією «Seagroup International, Inc» «Укртатнафти» понад 9 млн. доларів. І навіть попри заборгованість перед заводом гроші колишні «господарі» відправляли з валютних рахунків заводу з упертою регулярністю, навіть зацікавленістю. Ціни на нафту, яку купували, перевищували ринкові. А сировина надходила нерегулярно, з великими запізненнями-

Продовжуємо розмову (дивіться «ГУ» від 12 грудня № 236)

ми, а то й не надходила взагалі. Тоді по завершенні терміну «попередньої оплати» поверталися гроші, але не завжди.

Ось останній приклад. З березня по липень 2001 року «Укртатнафта» переказала «Seagroup International, Inc» кредитні кошти в розмірі 19 202,2 тис. дол. За цей час заводові було повернено 435,0 тис. дол., газового конденсату й нафти на суму 15 682,1. А борг 3085,1 тис. дол. повернено лише після порушення кримінальної справи. Через нерегулярні платежі й поставки, згідно зі ст. 2 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23.09.94, лише пені АТ «Укртатнафта» нараховано 3 105 910 грн.

А де ж векселі? Це ще один, останній, крок попереднього керівництва. Зборами акціонерів 25 травня 2001 року ухвалено таке рішення: до проведення загальних зборів акціонерів 13.06.01 накласти мораторій на рух активів компанії. Проте ці активи не просто пересувалися, а плавню йшли з компанії. Боргові зобов'язання з недопоставок нафти компанії «Seagroup International, Inc» та «АмРУЗ ТРЕЙДИНГ АГ» погасила «Кременчуцька нафтова компанія» шляхом... придбання 34 і 29 векселів західних псевдоінвесторів відповідно. Що характерно, обладнання спостережної ради прийнято рішення усунути від посади панів Матицина і Демехіна 3 серпня 2001 року. Висновок контрольно-ревізійної комісії щодо цього договору вражає: «Внаслідок продажу векселів, не підтверджених поставками нафти в сумі 62 845,132 тис. дол. США... товариство «Укртатнафта» зазнало збитків на суму 232 104,6 тис. грн.».

Ось таке вийшло псевдоінвестиційовання, яке призвело лиш до боргів та судових розглядів, які ще не скоро закінчаться. Надто вже хитрий клубок доведеться розплутати, щоб докопатися до істини і показати тих, хто зловживав довірою акціонерів.

Про подальші події й факти розслідування газета інформуватиме читачів.

Не обдурюйте вченого!

Резонанс

Прийміть мою вдячність за опублікування статті Віктора Житникова «Протизаконна підміна курсу грошових одиниць» (15 листопада 2001 р., №№ 213—214). Але в цій статті описано не всі перипетії протизаконної підміни однієї грошової одиниці іншою. Ось приклад.

У вересні 2001 р. я звернувся до місцевого управління Пенсійного фонду України з проханням обчислити мені відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» пенсію наукового співробітника. При цьому на вимогу цього управління я подав довідку про те, що моя середньомісячна зарплата за період з грудня 1984 р. по січень 1986 р. становила 321,79 карбованця.

Вклади, що зберігалися в Ощадбанку України до 1992 р., проіндексовано 1:1,05, моя середньомісячна зарплата, навіть за цим вочевидь заниженим коефіцієнтом перерахунку, має становити 337,88 гривні, а нарахована з неї 80-відсоткова пенсія — 270,3 гривні.

З'ясовується, що Кабмін 8 грудня 1997 р. прийняв постанову № 1357 «Про коригування заробітку для обчислення розмірів пенсій», в якій передбачено коефіцієнт, що постійно зменшується, перерахунку карбованців у гривні під час нарахуван-

ня пенсій, призначених із заробітку до 1 січня 1992 р. У результаті такого «коригування» мій заробіток із 321,79 карбованця (1986 року!) перетворився на 236,94 гривні, а обчислена з нього 80-відсоткова пенсія становить лише 189,58 гривні.

Ця постанова призвела до того, що наукові працівники, котрі оформили пенсію в різний час, отримують різну суму. Мої колеги, які мають однаковий зі мною заробіток і стаж науково-педагогічної діяльності, але переоформили пенсію в 1999—2000 році, отримують пенсію на 40—50 гривень більше.

Це грубе порушення статті 24 Конституції України, яка встановлює рівність громадян перед законом. Але й це ще не все.

Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (22 грудня 1998 р., № 245) установлено, що пенсії науковим працівникам призначають у розмірі 80 відсотків їх середньомісячної зарплати за останні два роки: чоловікам за наявності стажу наукового працівника 20 років і жінкам — 15 ро-

ків. Кабмін постановою від 27 травня 1999 р., № 923 затвердив перелік посад наукових працівників, перебування на яких дає право на одержання пенсії наукового працівника, зробивши при цьому застереження: «Посади інженерно-технічних працівників, котрі мають науковий ступінь або вчене звання і працюють за фахом». Це застереження позбавило права на пенсію велику кількість наукових працівників.

Конституційний Суд України рішенням від 19 червня 2001 року, № 9-рп визнав, що Кабмін перевищив свої повноваження, а обмеження стажу — неконституційним. І тільки після цього їх скасували.

Але пенсію науковим працівникам продовжують призначати не від моменту набрання чинності Законом України «Про нау-

кову і науково-технічну діяльність», а від дня подання заяви з усіма необхідними документами.

Я подав до управління Пенсійного фонду довідку про зарплату, видану мені в серпні 2001 р., і тому пенсію мені призначили саме від цієї дати. Так, з вини Кабінету Міністрів України і Міністерства праці та соціальної політики України затримка з обчисленням мені пенсії становила 27 місяців!

Постає запитання: чому передбачена законами турбота про громадян перетворюється на знущання над нами? Відповіді на нього чекають тисячі наукових і науково-технічних працівників, котрі, як і я, не змогли вчасно отримати зароблену ними пенсію наукового співробітника.

Володимир ШЕВЦОВ.
Кривий Ріг.
Мал. Віктора ПОПОВА.

Запитання — відповідь

Маєте право: пишіть заяву

На листи Олександра Васильовича Павленка з Глухова Сумської області про порядок виплати пенсії інвалідам Великої Вітчизняної війни відповідає Олена Гаряча, заступник Державного секретаря Міністерства праці та соціальної політики України:

— Згідно зі статтею 29 Закону України «Про пенсійне забезпечення» мінімальний розмір пенсії особам, які стали інвалідами внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, отриманих під час захисту Батьківщини або виконання інших обов'язків військової служби, або внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті чи виконанням інтернаціонального обов'язку, а також громадян, яких необґрунтовано було піддано політичним репресіям і в подальшому реабілітовано, інвалідність яких пов'язана з репресіями, встановлюються:

інвалідам I та II груп — у розмірі трьох мінімальних пенсій за віком;

інвалідам III групи — у розмірі півтори мінімальних пенсій за віком.

На даний час інваліди війни, пенсії яким призначено за нормами статті 29 Закону України «Про пенсійне забезпечення», отримують пенсії з урахуванням підвищень до пенсії як інвалідам війни за нормами Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» в таких розмірах;

інваліди війни I групи — 190 грн. 53 коп.;

інваліди війни II групи — 175 грн. 17 коп. (самотні інваліди II групи, з урахуванням надбавки на догляд — 184 грн. 22 коп.);

інваліди війни III групи — 150 грн. 24 коп. (самотні інваліди війни III групи, з урахуванням надбавки на догляд — 159 грн. 29 коп.).

Додатково повідомляємо, що постановою Кабінету Міністрів України від 28 січня 2001 року № 36 пенсії інвалідів війни — військовослужбовців строкової служби та членів їх сімей, що призначені за нормами Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ», було збільшено з 1 січня 2001 року в 1,2 разу і з 1 березня 2001 року — в 1,08 разу.

За заявою пенсіонера — інваліда війни його можуть перевести на пенсію, якщо розмір пенсії буде більшого розміру: чи за нормами Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького та рядового складу органів внутрішніх справ», чи за нормами Закону України «Про пенсійне забезпечення».

Проблема в конверті

Обіцяного все життя чекати

Три роки тому новий канцлер ФРН Герхард Шпродер запевнив нас, що всім постраждалим від нацизму в роки війни Німеччина видасть компенсацію у короткий термін. Але не так сталося, як гадалося.

Почалася бюрократична тяганина довкола обіцяних грошей. Пізніше стало відомо, що німецька сторона з власних фінансових інтересів вирішила виплачувати суми в два тури. Першу частину видати найближчими місяцями, а другу пізніше. От і виходить, що обіцяну «пайку» більшість українських рабів нацизму повністю отримує посмертно. Тому що наймолодшому з нас нині 75 років.

Живемо ми вкрай бідно. Наші пенсії втричі менші від офіційної межі бідності в Україні. Тому звертаємося до керівництва нашої держави з проханням допомогти нам одержати законний борг у повному обсязі і якомога швидше.

Микола КРУМІН,
голова Полтавської обласної організації ОБАО від імені обласного зібрання колишніх політв'язнів нацистських концтаборів (236 осіб).
Полтава.

Захворіли — до лікарів не звертайтеся

Гостював нещодавно на своїй батьківщині, в селі Верблюжка, що в Новгородківському районі Кіровоградської області. Велике старовинне село, живуть там чудові працелюбні люди. І треба ж було такому статися — раптом захворів. Прийшов до сільської лікарні, а там, з'ясовується, немає навіть апарата для вимірювання кров'яного тиску. Як жити місцевому населенню? Село розташоване далеко від центру, туди забули дорогу керівники області. Що вже казати про представників Києва чи про депутатів. Ті взагалі згадують про народ, коли наближаються вибори.

Микола МОЛОТОК.
Мала Перещепина Новосанжарського району
Полтавської області.

SOS!

Продали все, та цього замало

Уже шість років у нашій сім'ї горе: у сина виявили в голові пухлину. За п'ять років зробили три операції, але хвороба прогресує, перестали слухатися ноги і руки. А йому лише дванадцять років!

Для лікування потрібні великі гроші, а дружина не працює, доглядає сина. Я годувальник усієї сім'ї, але зарплата маленька і її постійно затримують на 4—5 місяців. Щоб купити дитині ліки, ми вже продали з дому все, що можна.

Благаю всіх, хто може нам допомогти: не залишайтеся байдужими до нашого лиха, відгукніться, будьте милосердними!

Київська область, Макаріє, вул. Фрунзе, 33, рахунок №26207001310027 в АКБ «Правекс-Банк» МФО 321983.
Юрій КОЗЛОВСЬКИЙ.

Калинівка
Макарівського району
Київської області.

Як це було

Братці-інтернатці

Невдовзі після вступу України до ООН керівництво країни відкрило в Києві, Харкові та Одесі спеціальні школи-інтернати з викладанням деяких предметів англійською мовою, а також факультет міжнародних відносин у Київському держуніверситеті імені Тараса Шевченка і Київський педагогічний інститут іноземних мов. Так, у вересні 1946 року понад сто хлопчиків з України — сиріт і напівсиріт — стали братцями-інтернатцями. Фактично було зроблено важливий крок у підготовці елітних кадрів з дитячого віку. У 50-х роках я навчався в одній із спецшкіл, київській. Про неї й розповім.

Попри тяжкі післявоєнні роки було створено пристойні умови для життя і навчання. Основним предметом для майбутніх дипломатів, офіцерів, наукових працівників і навіть артистів була англійська мова.

Київська спецшкола не була суто закритим чи становим закладом. Туди приймали обдарованих дітей і переростків воєнного часу. В одному класі разом зі мною навчалися майбутній танкіст Олександр Шкурп; грузинський хлопчик Анзор Бабілашвілі (інженер-нафтовик); колишній в'язень фашистського концтабору смерті «Освенцім» білорус Олексій Лебедев, який пізніше досяг успіху на дипломатичній ниві; син генерала Ігор Лосєв (офіцер і цивільний інженер).

Нещодавно на дев'яносто другому році життя помер Олександр Дементійович Білявський, наш викладач англійської мови і класний керівник, який у усі роки існування школи був її завучем (1946—1956).

У нас працювали надзвичайні вчителі, які стандартну програму середньої школи вміли оживити і викласти так, що кожний предмет ставав ніби профілюючим. Після закінчення братці-інтернатці без проблем вступали до будь-яких вузів, успішно їх закінчували і в реальному житті не хибили! Чимало випускників Київської спецшколи-інтернату тривалий час обіймали відповідальні посади у дипломатичних, державних і освітніх структурах.

Досі кожні п'ять років ми збираємося на «круглі» і «напівкруглі» ювілеї своєї альма-матер. І мріємо про те, щоб відродити рідну школу, зробити її не «притулком», а загальнодоступним безплатним ліцеєм для обдарованих дітей. (Адже існують спеціалізовані фізико-математичні, музичні, хореографічні, спортивні та військові школи, орієнтовані на розвиток здібностей учнів у конкретних галузях!). У нашій спецшколі працювали і гуртки художньої самодіяльності, і спортивні секції, мали духовий оркестр. Влітку ми відпочивали в оздоровчих таборах, на березі Чорного моря. За всього цього тут підтримували сувору дисципліну, хоча стосунки в колективі були добрі й людяні.

Проте не всі витримували випробування напруженою працею, конкуренцією одне з одним, а також високі вимоги до здоров'я і особистості. Електроенергію в ті часи відключали часто, отож вчити уроки доводилося при саморобних каганях. Існувала також складна система, коли за «кеци» — тоненькі порції чорного хліба — у стінах інтернату можна було виміняти практично все.

З часом дитбудинівський одяг змінили темно-сині кітелі, шинелі і кашкети. А після закінчення інтернату і вузів хлопцям довелося носити генеральські й полковницькі папахи, дипломатичні кейси, працювати з інтелектуальною продукцією, зброєю, кінострічкою, мікрофоном, телекамерою. Вони конструювали і вели переговори, писали дипломатичні документи і книги, винаходили й аналізували інформацію. І відповідно — отримували нагороди, ранги, звання.

2001 року братці-інтернатці відсвяткували п'ятдесятиріччя першого випуску школи. Ми всі сподіваємося дочекатися відновлення свого рідного гнізда у статусі Національного ліцею. І з цим проханням укотре звертаємося до керівництва країни.

Анатолій КАДУК,
філолог.

Мал. Бориса РЕВЧУНА.

Як козаки на Балканах мир охороняють

Позивний — «Ягуар»

«Я виїжджаю до «Ягуарів», — так кажуть у штабі багатонаціональних сил КФОР у Косово, коли збираються відвідати україно-польський батальйон. «Ягуар» — позивний цього спільного миротворчого підрозділу.

Український миротворчий контингент у Косово розташовано у двох військових таборах. У «Золотому леві», поблизу населеного пункту Рака, і в селі Брезовиця. У першому — штаб і так званий національний елемент забезпечення. У другому — дві спеціальні роти україно-польського батальйону, які виконують основне бойове завдання українських миротворців у Косово.

Брезовиця справляє враження курортної зони. Зрештою, такою вона й була до початку війни. Недалеко лижний курорт, який, правда, не діяв 10 років. А тепер його відремонтували, і плановано, що там відпочиватимуть військовослужбовці багатонаціональних сил КФОР у Косово. Отже, в наших хлопців є шанс прокласти лижню косовськими схилами. Тут дуже красиво. Ось тільки присутність військових на тлі чудових краєвидів викликає неприємне відчуття.

Вникаєш у ситуацію, що склалася, і розумієш: сербське населення приречене. Нині серби виживають завдяки міжнародним організаціям, які захищають їх, надають роботу і соціальні гарантії. Але попри те, що конфлікт між албанцями і сербами фактично локалізовано, періодично тут когось убивають чи викрадають. Подейкують, що в горах, саме на кордоні з Македонією, є бази Косовської визвольної армії, бойовики якої, на думку місцевих, винні у насильстві, що чиниться тут.

Саме цими горами пролягають маршрути патрулів українського національного контингенту. Часом доводиться підніматися на висоту 2200 метрів. Для наших хлопців такі умови патрулювання вже звичні. Адже службу тут несуть бійці другої спеціальної роти під командуванням майора Віктора Копачинського, створеної на базі Хіровського аеромобільного полку. У миротворців чудова гірська підготовка.

Дорога протяжністю у 20 тисяч кілометрів...

Одне з основних бойових завдань українського контингенту — конвой. Плановий конвой проводиться тричі на тиждень. Наші миротворці супроводжують колону сербських автомобілів на територію Югославії практично через усе Косово. Тобто через албанські території. Конвой починає формуватися близько четвертої години ранку. Перевіряють документи у пасажирів і самі машини. І тільки після цього колона ви-

рушає в дорогу. Зазвичай наші миротворці супроводжують до 30 різноманітних автомобілів. Обов'язково дотримують послідовності: після двох-трьох сербських машин їде слідом кфоровський «Хаммер» чи БРДМ (бойова розвідувально-десантна машина). І отака колона петляє гірськими дорогами. Маю відзначити, коли дивишся зі сторони, видо-вище захоплює. Дивишся збоку — видовище вражає.

Під час пересування зброя «Хаммерів» націлена в бік гір. При в'їзді до населеного пункту стволи спрямовують на будинки. Це своєрідна профілактика протиправних дій. У такі колони часто летить каміння. Тоді до справи стає група швидкого реагування, машина якої замикає колону. Конфлікт миттю вичерпано (підготовка до таких ситуацій в українців усе-таки чудова), порушників порядку затримують і передають до рук поліції. Поки група швидкого реагування діє, колона продовжує свій шлях. З метою уникнення неприємностей зупинятися конвою заборонено.

Загалом з початку виконання миротворчої місії українці провели 147 конвоїв. Було перевезено практично 14 тисяч осіб. Тільки під час виконання цього завдання водії «накрутили» на своїх спідометрах 20 тисяч кілометрів кожн. Але крім цього є патрулювання місцевості і позапланові конвої. Тому денна «накрутка» інколи доходить до 500—600 кілометрів.

Висота становища

Чек-пойнт «Сніговий леопард» розташовано на висоті приблизно 1900 метрів. Це найвищокогірніший укріплений пост НАТО в Косово. Він розділяє зони відповідальності українського і німецького національних миротворчих контингентів. Службу тут несуть наші солдати та бійці Бундесверу. За чотири місяці на чек-пойнті перевірено понад 1500 машин. Сьогодні їх потік обмежено — в горах багато снігу.

На пост вступає одне відділення від першої роти і несе службу протягом тижня. А коли йде великий сніг, хлопці затримуються й довше.

Ситуація це дозволяє. Німецький штаб розташовано набагато ближче від українського, і підвезення всього необхідного краще робити з німецького боку. От і виходить, що харчуються українські й німецькі миротворці з одного казана. Та й узагалі між представниками Збройних Сил України і Бундесверу цілковите взаєморозуміння. Мовного бар'єру практично немає. Стосунки склалися більш ніж товариські.

...Заступає на чергування і німецький рядовий Сергій Драйбер, який прожив у Росії 15 років. Практично весь вільний час він проводить з нашими солдатами. І чесно визнає: рі-

вень підготовки українців значно вищий, ніж у його товаришів по службі.

Третя рота, або національний елемент

Українець без сала, що італієць без спагеті. Тому до закордонного життя наші миротворці підготувалися серйозно — кожний узяв із собою добру банку сала. Було заготовлено й інші продукти з раціону українців. І тепер на столах — сало, часник, квашена капуста. Решту продуктів отримують на американській базі «Бондстїлл».

Годують тут дуже ситно і смачно, меню найрізноманітніше. Та є одна страва, за якою сумують наші миротворці, — смажена картопля. Просто неможливо водночас приготувати її стільки, щоб нагодувати весь батальйон.

В українському миротворчому контингенті є ще так звана третя рота. Розташована вона у таборі «Золотий лев» і входить до складу національного елемента забезпечення. Її «особовий склад» — п'ятеро свиней. Страви з них стануть окрасою столу на свята, що наближаються. Одну хрюшку прибережуть для ротації, щоб було що передати новому складові українського миротворчого контингенту.

«Міністерство закордонних справ» батальйону

Неабияку роль відіграють відносини з місцевим населенням. Безпосередньо в Брезовиці працює група зі зв'язків із громадськістю, завдання якої — встановлення контакту з місцевим населенням і організаціями. Очолює її підполковник Микола Бондар. У попередніх складах українського контингенту такого підрозділу не було. І група Бондаря, яка складається з трьох осіб, почала роботу практично з нуля. Було зібрано дані про кількість і склад населення, майже щодня відбуваються зустрічі з головами сіл і хуторів. Завдяки цьому наші миротворці знають настрій місцевого населення, надають допомогу найбільш вразливим верствам, виїжджають у високогірські села для надання медичної допомоги.

Серби ставляться до українських миротворців з неприхованою вдячністю. У місцевих кафанах (кафе) пригостять кафою (кава) і пробують погостувати чимось міцнішим. Але...

Наказ № 1

Він стосується всього особового складу багатонаціональних сил КФОР у Косово. І не дивно — у кожного воїна є бойова зброя. Невідомо, на які подвиги може потягти захмелілого миротворця. Нашої «оковитої» там немає, а місцевий «натур продукт» під

назвою ракія — звичайнісінький самогон. У Брезовиці саме навпроти розташування українського контингенту кілька ларків. Асортимент у них одинковий: сигарети, чіпси, «снікерси» та місцева «визначна пам'ятка» — ракія у літрових пляшках з великим дерев'яним хрестом усередині. Коли інтерес приїжджих до такої тари послабшав, то для залучення клієнтури місцеві торговці вдалися до рекламної витівки: на хресті з'явився напис «КФОР-2001».

Духовний наставник

Старшина Андрій Бербих, заступник командира взводу другої спеціальної роти, колись працював учителем музики в школі. Водночас опанував спеціальність церковного диякона. Андрій — один з кращих військовослужбовців батальйону, мудрий командир, талановитий музикант. Тут, у Косово, з дозволу командування батальйону він щонеділі проводить богослужіння. Адже хлопці — із західної України, а там ставлення до релігії серйозне.

Сам Андрій молиться за навірення на істинний шлях людей, які тут воюють, моляться за Україну, за батальйон і вірить, що завдяки його молитвам усе буде гаразд.

Гроші — не головне

Однією з переваг служби тут, а не в Україні, є не тільки вигідне матеріальне забезпечення, а й можливість набуття досвіду. Ті самі військові водії в Україні не можуть отримати таку практику — на обліку кожного краплина пального. А тут пально-мастильними матеріалами цілком забезпечує НАТО. Скільки треба для функціонування підрозділу і виконання завдань, стільки бензину й отримуй. До того ж є змога опанувати нові зразки військової техніки. Наприклад, ті самі «Хаммери», подаровані американцями. Хоч вони й транспортні і поступаються за потужністю бойовим, але, за словами наших миротворців, переважають за своїми тактико-технічними характеристиками наші бойові машини.

Інші плюси служби в складі миротворчого контингенту, звичайно, матеріальні. Солдат отримує щомісяця близько 500 доларів, посадовий оклад офіцерів доходить до 800. А отриманий статус учасника бойових дій дає право на певні пільги в Україні. Це значно поліпшить матеріальне становище їхніх сімей. А набутий тут досвід збільшить шанси кожного з них потрапити наступної ротації до одного з трьох миротворчих контингентів у Сьєрра-Леоне, Лівані чи знову-таки — в Косово. І шанс цей у них значно вищий.

Юрій КАРІН,
прес-служба
Міністерства оборони України.

Київ — Приштина — Брезовиця — Київ.

На знімках автора: патрулювання території.

Ліки від літературного бодуна

Орфеї і корифеї

У книжках часто трапляються передмови. Я ж маю таку звичку: охрещувати передмову післямовою і читати її тільки в тому випадку, якщо вдалося осилити основний масив слів та розділових знаків. Ну, цей трюк іноді не канас, бо в деяких виданнях і передмова є, і післямова, і примітки там різні, та ще й покажчик власних назв, а ще й додаток, не дай Боже.

Втім, із книжкою Світлани Пиркало «Зелена Маргарита» (К.: Смолоскип, 2001. — 144 с.) мені пощастило. Там нічого, крім передмови і власне повісті, нема. «Зелена Маргарита» — одна з небагатьох суто молодіжних книжечок, покликана розважити україномовних тінейджерів, петеушників та студентів (особливо тих, хто мешкав у 17-му гуртожитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка).

Рецензуючи цей актуальний вибрік нинішнього укрліту, дозволю собі невеличке порушення методології: почну «за упокой», а вже потім докину трохи властивого мені оптимізму. Саме такого «підходу до снаряду» вимагає від мене еклектичність та «зніг-на-головість» повісті, що нагадує коробку монпансьє: така вона цілісна і металева, кругла і надійна, але досить її незграбно відкрити — і все, капець, ні форми, ні змісту: все на підлозі, запахаєшся збирати. Іншими словами, принцип колажу: дивись здалеку — все гуд, наблизишся — і зображення розсипається на чортзнащо. Отже, попри всі анекдотично-еклектичні чесноти, про які йтиметься нижче, видання безповоротно зіпсоване двома чинниками.

Перший, це — традиційно — передмова, переобтяжена умняками і такими словесними ениками-беніками, як «телеологічність фабульності», «новий семантичний порядок» тощо. Чомусь у нас так заведено: що прозоріший для сприйняття текст, то густішого й екзистенційнішого туману на нього напускають, мовляв, не все так просто у нашому домі. Одне слово, торжество концептуалізму й літературознавства.

Другий негаразд стосується вже самої «Зеленої Маргарити», в якій оповідь перемежовується газетно-журнальними статейками, написаними типу головною героїнею. Статейки ці не додають книжці нічого, крім обсягу. Та навіть у сенсі нарощення текстового м'яса (аркушів умовних) — ефект убогий і тонюсінький. Тепер — про обіцяні кайфи небесні. «Зелена Маргарита» — це така собі девоч-

ка-пріпевочка Марина Погрібна, відірвана студентка. З огляду на те, що теперішньому студенту соромно бути «неодірваним», героїню варто визнати типовим і вельми життєвим персонажем. Живе вона повнокровно і весело, про що авторка розповідає зі щоденниковою точністю (є люди, в яких гарна пам'ять). Куди, значить, пішла, що там їла і пила, що бачила і чула. Виважений і деталізований оповідний стиль замість обіцяної в передмові «програмної відсутності методу».

Марина-Маргарита — особа ексцентрична і невірноважена, що увиразнює її побутову геніальність. З другого боку — це зовсім не той тип генія-невдахи, що його так наполегливо було експлуатовано в українській прозі минулого десятиліття. Навпаки, йдеться про особу, яка прекрасно дає собі раду, встигає ґрунтовно вчитися і плідно працювати. Її майбутнє — респектабельність, самодостатність і впевненість. Не життя, а передвиборна програма. Як і більшості «просунутих» представниць золотой молоді, Погрібній дуже подобається епатаж як спосіб артистичного волевиявлення і вивищення над недоумкуватою масою обивателів, яким навіть висока пенсія не світить. От, наприклад, підходить вона до аптечного кіоска і «гаркає на весь перехід», шокуючи артритних стариганів: «Будь ласка, тампаке ультраплус, алкагельцер або що-небудь від бодуна і велику пачку презервативів!» — такий от, розумієте, кльовий епатаж замість сю-сю та іншої «жестованості». До речі, про паралелі з Оксаною Забужко. Їх дві. Обидві, поза сумнівами, — високодостойні та високоерудовані жінки. Обидві пишуть, зокрема, сповідально-есеїстичну прозу з вкрапленнями цинічного фемінізму як форми наївності. Тільки у Пиркало все це — на поверхні й без барокової інтелектуальності, поприколу і просто так, а у Забужко — на рівні етнічних узагальнень та геополітичних зрушень. Масштаби, безперечно, зовсім різні, не поєднувані в

рамках однієї спільної карти сучасної української літератури.

З чорної обкладинки книжки на читача безоко дивиться закривавлена іграшкова мавпа. Така, знаєте, наче шойно вискочила з роману Стівена Кінга. Це, вочевидь, концептуальний поліграфічний жарт або ж хитро закодоване бажання наголосити на життєрадісному наповненні твору, в якому немає ні жажів, ні насильства, ні трупів — ба навіть збочень катма. Тільки рожевий світ, з якого можна сміятися і сміятися, на що не поглянь. Втім, об'єкти для іронії Марини-Маргарита-Світлана обирає аж занадто традиційні. Наприклад, реклами. Хто ще досі не сміявся з реклами? Або ті ж такі мобілки, з яких сьогодні реготати якось уже й незручно.

Чимало уваги авторка повісті зосереджує на різних там нехороших речовинах, зловживання якими шкодить здоров'ю. Тема настільки мелена-перемелена, що потребує бодай мінімальної художньо-естетичної інтерпретації, а не лише спостережень типу того, що після бухання болить голова. Час уже не той, щоб когось своїми бодунами здивувати. У всіх бодуни, і в кожного, що характерно, свої. От.

А що зовсім засмучує, так це черговий наркотичний дискурс, що теж став традиційним для нової вітчизняної літератури. Чомусь в Україні ніхто до пуття не знає, від чого помер Шевченко, — зате як кокаїнчик занюхати чи кальян розкурити — кожен школяр розкаже. Тож Пиркало і тут опинилася в ар'єргарді.

За що найбільше варто похвалити «Зелену Маргариту», то це за її своєчасну появу. Такі книжки довго не живуть, тож якби вона вийшла років через десять, процес читання втратив би 75% доцільності. Не ті б уже були довкола тринітрони, комети й доместоси.

На тлі відсутності в сьогодинішній українській літературі цілих жанрів трохи незручно наразі скиглити про брак книжок-одноденок (у кращому сенсі цього слова, який, повірте, справді є). Це не зовсім «трамвайне читиво», позаяк рефлексивність не пасує чистому маскульту. Хоча, цілком можливо, наша полса приречена на якісно вищий рівень, ніж у всіх навколишніх країнах. Повірити у це важко, проте перебіг літжиття тільки потверджує цю нісенітницю.

Михайло БРИНИХ.

На знімку: Світлана Пиркало.

Різдвяний подарунок від Блажкова

Його концерти — завжди яскраве явище у музичному житті Києва. Секрет його майстерності — у рідкісній єдності високої виконавської культури, музикознавчої допитливості, артистичного шарму. А за цим — величезний досвід, дивовижна цілеспрямованість, вдумливе осягнення кожного твору.

Недавно Ігор Блажков подарував киянам «Різдвяний концерт французької музики» з творів Жана Філіпа Рамо (1683—1764) — композитора, який, за словами самого Блажкова, є еталоном чистого французького стилю. У концерті взяли участь камерний оркестр «Perpetuum mobile», академічний хор студентів кафедри хорового диригування Національного університету культури і мистецтв (художній керівник Дмитро Радик) та солісти. Концерт відбувся за підтримки Посольства Франції в Україні.

Слухач, знайомий з просвітницькими блажковськими «інтродукціями», вже знає, як вони відрізняються від насичених фактами, але дещо відсторонених вступних слів більшості музикознавців. У Блажкова це завжди живе слово інтерпретатора, який в прямому розумінні проживає музику. І цього разу маестро так переконливо окреслив творчу постать Рамо, що концерт сприймався як продовження оповіді — лише іншою мовою. Варто відзначити типово блажковське переакцентування з усталеного стереотипу «Рамо — французький клавесиніст» на менш знані сфери його спадщини.

Перше відділення — це світ музичного театру Рамо. Концерт від-

крила п'ятичастинна Перша сюїта з музики до ліричної комедії «Платея». Слідом прозвучала камерна кантата «Вірний пастух» у виконанні Ірини Зябченко (сопрано) у супроводі квартету. Цей твір — своєрідний «театр одного актора» — обіграє один із популярних в епоху витонченого стилю рококо пасторальних сюжетів.

Друге відділення — духовна спадщина Рамо, який чимало працював церковним органістом у різних містах Франції. Це два мотети: «Laboravi» для хору та органа та «Quam dilecta tabernacula» для хору, оркестру, органа та солістів. Ноти мотетів знайдені Блажковим у фондах Придворного оркестру бібліотеки Ленінградської філармонії, і колись вони вже були «озвучені» у Києві (1983). Введення цих монументальних творів на культові латинські тексти (псалми) у програму Різдвяного концерту — співзвучне із передсвятковим настроєм слухачів. Не обійшлося й без різдвяних сюрпризів від солістів. Утім спішимо деякі імпрізаційні ефекти, що тут виникли, на рахунок неповторності концертної ситуації. Важливо, що духовний простір Києва розширює невтомний «Perpetuum mobile» з непередбачуваним і несподіваним Ігорем Блажковим.

Тетяна ДОВГАЛЬ.

Колонка оглядача

Наші

улюблені грузини

Рік, що мінає, можна було б (нехай і заднім числом) назвати роком грузинської культури в Україні. Справді, озирнімось назад: улітку Рауль Чілачава презентував солідну антологію українсько-грузинських перекладів. Потім

Сергій Проскурня запросив великого композитора Гію Канчелі на відкриття арт-проекту «Гранди мистецтва в Києві». І ось шойно, знову-таки на запрошення

Проскурні, театр імені Руставелі показав три вистави Роберта Стуруа, давнього улюбленця киян.

Руставелівці привезли три цілком різні вистави. Перший ішов «Гамлет». Ми бачили кілька літ тому версію театру «Сатирікон» (К. Райкін у головній ролі, постановка того ж таки Стуруа) — й були тоді вочевидь розчаровані Гамлетом-мафіозі. Здавалося, це плоско. Але оцей, тбіліський, Гамлет — він, на перший погляд, розчаровує ще більше! Бо якщо той був мафіозі — то цей взагалі Ніхто. Ні, цей «Гамлет» не здається плоским, він, можливо, навіть глибокий — але це та глибина, якою вимірюється могила. Це «Гамлет» епохи охлократії, «Гамлет» натовпу, в якому давно немає індивідуальностей. Можливо навіть, що цей «Гамлет» поставлено Йориком на тім світі — бо герої тут не вмирають. Справді, куди тобі вмирати, якщо ти вже один раз мертвий?!

Такого «Гамлета» варто показувати на філософських форумах. Країна, котра може дозволити собі таку інтелектуально незалежну виставу, живе або дуже розкішно, або дуже бідно. Мабуть, правильно — друге. В такому разі ця вистава гідна подивування! А країна, в якій є такий театр, — велика країна!

Друга вистава — «Чи людина він?» за Іллею Чавчавадзе. Літературна основа не надто потужна — така собі просвітнянсько-побутова сатира позаминулого століття. Але Роберт Стуруа зробив на цій основі дивовижну річ — справжню оду Грузії, давній і нинішній. Грузія постає перед нами бідною, беззахисною, часом смішною, але все одно гордою, прекрасною і незнищеною. Ах, які були аплодисменти!

У нас подібної вистави про Україну просто немає, та й не було за всі десять літ незалежності, навіть спроб ніхто не робив. Таку виставу неможливо повторити чи «запозичити у Стуруа». Це або є, або ні. Тож наше захоплення виставою грузинів змішане з сумом. Хіба ми — багатше живемо? Хіба у нас не рвуться до влади безликі функціонери-гамлети? То чому ж у грузинів є така вистава, а в нас немає навіть охоти думати про щось подібне? Можливо, річ у тім, що браття-грузини здатні любити свою Грузію такою, якою вона є, навіть бідною — а нам подавай багату батьківщину, тоді — любитимемо?

Схоже, що так. Якоюсь мірою це підтверджується тим, що наша публіка не дуже охоче йшла саме на цю виставу. Бо ми ж люди грамотні, ми й своїх корифеїв позаминулого століття переросли, то що нам чужий Чавчавадзе? Хто ж знав, що Стуруа так космічно це поставить? А потім — кусали лікті. Зате на третю прийшли всі, хто міг. Аякже, це була «Дванадцята ніч» Шекспіра. Вистава дуже красива і вигадлива, але вона з тих, що зуться фестивальними, тобто більше тішає око, аніж душу. Цікаво, що від цього геніальний Стуруа ніби робиться зрозумілішим — живий чоловік, котрий іноді просто бавиться, а не штампує шедеври, мов машина. Тут розчаровує не так «Дванадцята ніч» Стуруа, як те, що наша високочала публіка ніколи так не рвалася на дуже достойну, поставлену Дмитром Богомазовим «Дванадцяті ніч», що йде в київському Театрі на Лівому березі. Це порівняння не применшує талант Роберта Стуруа — тут швидше у нас мусить голова боліти. Бо не вміємо любити своє. Грузинські гості нагадали, як це робиться. Нам — сподобалось. У цьому є якесь забуте і горде відчуття: «Ах, які наші грузини хороші!» Саме «наші» — бо театр імені Руставелі нині, серед моря спільних бід, можливо, став ще ближчий нам, ніж то було в радянські часи.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Оксана ЧИСТА.

Господарський суд Рівненської області (33001, м. Рівне, вул. Яворницької, 59) порушив справу № 9/44 про банкрутство МПП “ДИВО” (код ЄДРПОУ 13986014, адреса: 35400, Рівненська область, смт Гоша, вул. Шевченка, 69; розрахунковий рахунок 2600230157 в Рівненській філії КБ “Західінкомбанк”, МФО 333614).

Розпорядником майна призначений Сокотун Віталій Аполлінарійович (ліцензія № 249679, адреса: 33000, м. Рівне, вул. Драгоманова, 27, к. 8).

Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації оголошення.

Господарський суд Кіровоградської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив провадження у справі № 6/274-3/293 про банкрутство Дочірнього підприємства “Млин-Веста-А”, науково-виробничої комерційної фірми “Веста-А” у формі товариства з обмеженою відповідальністю (Кіровоградська обл., Кіровоградський район, с. Крупське, вул. Центральна, 21, код за ЄДРПОУ 23687560, п/р № 260040155280 в Кіровоградській філії “Укрексімбанку”, МФО 323389).

Розпорядником майна призначено Арбітражного керуючого Білодід Галину Миколаївну (ліцензія № 047839 від 19.10.2001 року, тел. (044) 266-78-39).

Заяви кредиторів про грошові вимоги до ДП “Млин-Веста-А” НВКФ “Веста-А” у формі ТОВ, а також документи, що їх підтверджують, та заяви санаторів подаються до Господарського суду Кіровоградської області у місячний строк з дня цієї публікації.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) 03.12.2001 р. порушив справу № Б 24/266/01 про банкрутство закритого акціонерного товариства “Криворіжпівнічрудбуд” (50079, м. Кривий Ріг, пл. Комсомолу України, 1, р/р 26000301141397 у Жовтневому ТВБВ Центрально-міського відділення Промінвестбанку, м. Кривий Ріг, МФО 305493, код ОКПО 1238991).

Розпорядником майна призначено Романову Олену Анатоліївну, ліцензія АА № 249683 від 19.10.2001 (500874, м. Кривий Ріг, вул. Співдружності, буд. 70, кв. 40, тел. (0564) — 40-06-51).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До відома громадськості

Товариство з обмеженою відповідальністю “Ексім-Трейд”, м. Полтава, вул. Шевченко,50; тел. (05322) 7-20-34, подав до Національної комісії з регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованим тарифом за місцем здійснення заявленої діяльності на території всієї України.

Приватне підприємство “**АББА-СОФТ**”, код 30110486, зареєстроване Московською райдержадміністрацією м. Києва, 02.10.1998 року за адресою: м. Київ, вул. Андрі Барбюса,9, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 38/5 від 25.12.2001 р. ПП “АББА-СОФТ” визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Крикун В. Б. Претензії кредиторів приймаються протягом 1-го місяця.

Товариство з обмеженою відповідальністю “**Сканді**”, код 24376589, зареєстроване Московською райдержадміністрацією м. Києва 10.10.1996 року за адресою: м. Київ, вул. Червоноармійська,82, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 38/1 від 25.12.2001 р. ТОВ “Сканді” визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Порхун О. А. Претензії кредиторів приймаються протягом 1-го місяця.

Приватне підприємство “**СОВ-ЄДВАЙЗИНГ і ТРЕЙДИНГ**”, код 30554232, зареєстроване Мінською райдержадміністрацією м. Києва 19.10.1999 року за адресою: м. Київ, вул. Скляренка,1, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 38/2 від 25.12.2001 р. ПП “СОВ-ЄДВАЙЗИНГ і ТРЕЙДИНГ” визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Сердюкова О. В. Претензії кредиторів приймаються протягом 1-го місяця.

Приватне підприємство “**АЛЕГРО-ОВ**”, код 30552146, зареєстроване Радянською райдержадміністрацією м. Києва 20.10.1999 року за адресою: м. Київ, пр. Перемоги,27, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва №38/6 від 25.12.2001 р. ПП “АЛЕГРО-ОВ” визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Крикуна В. Б. Претензії кредиторів приймаються протягом 1-го місяця.

Товариство з обмеженою відповідальністю “**Севіртон**”, код 30056769, зареєстроване Печерською райдержадміністрацією м. Києва 23.07.1998 року за адресою: м. Київ, вул. Інститутська,26, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 38/10 від 25.12.2001 р. ТОВ “Севіртон” визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Крикуна В. Б. Претензії кредиторів приймаються протягом 1-го місяця.

Господарський суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська,11) порушив справу № Б-1/364 про банкрутство і відкриття процедури санації Відкритого акціонерного товариства “Брошнівський лісокомбінат”.

Адреса: 77611, Івано-Франківська обл., Рожнятівський р-н, смт. Брошнів, вул. Січових Стрільців,52. р/р 26008331020215 в Калуській філії АКБ “Прикарпаття”, МФО 336729, код 00274306.

Форма власності — колективна, Керуючий санацією — Мельник Ігор Федорович, голова правління ВАТ “Брошнівський лісокомбінат”, тел. (03474) 46190.

Розпорядник майна — Гуменяк Віталій Віталійович проживає в м. Івано-Франківськ, вул. Привокзальна,9/81, ліцензія серія АА № 047774 від 10.10.2001 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Акціонерний поштово-пенсійний банк "АВАЛЬ" повідомляє про проведення Загальних Зборів акціонерів банку, які відбудуться 15 лютого 2002 р. о 14.00 годині за адресою: м.Черкаси, вул. Байди Вишневецького, 17 в приміщенні Центру підвищення кваліфікації державних службовців Черкаської обласної державної адміністрації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

- Звіт Правління банку про результати діяльності АППБ "Аваль" у 2001 році і основні напрямки діяльності банку на 2002 рік.
- Звіт Ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність АППБ "Аваль" у 2001 році.
- Затвердження:
 - фінансового річного звіту та балансу АППБ "Аваль" за 2001 рік;
 - фінансового річного звіту та балансу дочірнього підприємства "Апек" за 2001 рік;
 - звіту та висновків зовнішнього аудитора АФ “Баланс” за 2001 рік.
- Про розподіл прибутку АППБ "Аваль" за 2001 рік.
- Про затвердження підсумків підписки на акції АППБ "Аваль" п`ятнадцятої емісії.
- Про зміни та доповнення до Статуту АППБ "Аваль".

Реєстрацію учасників Загальних Зборів акціонерів АППБ "Аваль" буде проводити реєстратор ТОВ "Аваль-реєстратор" з 11.00 до 13.30 годин 15 лютого 2002 року в приміщенні Центру підвищення кваліфікації державних службовців Черкаської обласної державної адміністрації за адресою: м.Черкаси, вул. Байди Вишневецького, 17.

При здійсненні процедури реєстрації учасників Загальних Зборів, кожний акціонер повинен при собі мати документи, що посвідчують особу. Для довіреної особи (представника) акціонера, додатково до цього - довіреність на право представляти інтереси акціонера (акціонерів) на Загальних Зборах акціонерів АППБ "Аваль".

У Загальних зборах **мають право** брати участь усі акціонери, незалежно від кількості та класу акцій, власниками яких вони є. Акціонер також **має право**, за власним бажанням, **не брати участь** у Загальних Зборах акціонерів. Якщо акціонер, з будь-яких причин, не зможе взяти участь у Загальних Зборах акціонерів, він буде мати можливість ознайомитись з рішеннями, які будуть прийняті на Загальних Зборах, звернувшись, після проведення Загальних Зборів, в будь-яке відділення АППБ "Аваль".

Правління АППБ "Аваль".

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 7/62-23/28 про банкрутство Закритого акціонерного товариства “Бродинафтопродукт” (юр. адреса: Львівська обл. м. Броди, вул. Й. Ротта, 21; факт. адреса: Львівської обл., м. Броди, вул. Золота, 15; код ЄДРПОУ 23956209; р/р 260051612 в ЛОД АППБ “Аваль”, МФО 325570).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Коробенка Едуарда Олексійовича, ліцензія № 047687 від 01 серпня 2001 року.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються в місячний термін з дня опублікування оголошення.

ООО “ФОРМА ПЛЮС” в зв'язі с утерей свідетельства плательщиков НДС № 00242336, индивидуальный налоговый номер 304118101022, выданное ГНИ г. Алушта 28.04.2000 г. просит считать его недействительным.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) згідно з ухвалою по справі № 10/330 від 02.08.2001 р. визнав ВАТ “Будівельні матеріали” (39600, м. Кременчук, вул. Московська, 6) банкрутом і відкрив ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Бончак С. А., ліцензія № 250145.

Господарським судом Вінницької області (21100, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушено справу № 910/5 про банкрутство відкритого акціонерного товариства “Турбівський каоліновий завод” (22513, Вінницька обл., Липовецький р-н, смт. Турбів, вул. Миру, 77, р/р 260063014470 в Вінницькому центральному відділенні Промінвестбанку, МФО 302571).

Розпорядником майна призначений Лещенко О. О. (ліцензія АА № 249544 від 23.11.2001 р. смт. Турбів, Червона гірка, 43).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

АТВТ “Київський м’ясокомбінат”
у зв’язку з ліквідацією пропонує до продажу на аукціоні:

Назва об’єкта: **Електро-механічний цех з прилеглими будівлями, складськими приміщеннями:**

Відомості про будівлі: будівля електро-механічного цеху - **2376 м²** (одноповерхова), адміністративно-побутова приміщення електро-механічного цеху - **940,6 м²** (триповерхове), будівля кузні - **155,7м²** (одноповерхова), склад №1 (склад ПММ) - **24м²** (одноповерховий), склад №2 - **40м²** (одноповерховий), склад №3 - **40м²** (одноповерховий), навіс для тари - **253,8 м²**. Є всі необхідні інженерні мережі.

Об’єкт розташований на ділянці площею близько **1,3 га**.

Адреса: **м. Київ, вул. Зрошувальна 5**.

Дата проведення аукціону - **31.01.2002** року об **1100**.

Місце проведення аукціону - приміщення заводоуправління АТВТ “Київський м’ясокомбінат” за адресою: **м. Київ, вул. Зрошувальна 5**.

Початкова ціна продажу **електро-механічного цеху з прилеглими будівлями та складськими приміщеннями:** - **850 000.00** грн.

Гарантійний внесок - **85 000.00** грн. Внесок необхідно перераховувати на р/р 26000200002043 у Дарницькій філії АКБ “УСБ” м. Києва (адреса банку: м. Київ, вул. Бориспільська, буд. 2), МФО 322023, Код 00443571 не пізніше **28.01.2002р.**

Умови продажу:

- Угода купівлі-продажу укладається в день проведення аукціону.
- Сто відсоткова оплата (з урахуванням гарантійного внеску) здійснюється в 10 (десяти) денний термін з моменту укладання угоди купівлі-продажу.
- Прийом-передача майна здійснюється в 7 (семи) денний термін з моменту отримання коштів на р/рахунок АТВТ “Київський м’ясокомбінат”.

Реєстрація учасників аукціону здійснюється за заявками до **29.01.2002р.** включно. До заявки додається копія платіжного доручення про перерахування гарантійного внеску на р/р АТВТ “Київський м’ясокомбінат”.

Ознайомитись з майном, умовами участі у аукціоні, умовами придбання та оформити заявку можна за адресою: **м. Київ, вул. Зрошувальна, 5 з 900 до 17⁰⁰** з понеділка по п’ятницю до **28.01.2002р.** Телефон для довідок: **568-32-61, 568-32-55.**

Ліквідатор АТВТ “Київський м’ясокомбінат”

ООО “Альт”, код ОКПО 31603166, сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение 2-х месяцев по адресу: г. Днепропетровск, пр. Кирова,40.

ЗАТ Київмашпостачзбут

повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 14 лютого 2002 р. о 16 годині за адресою: м. Київ, вул. Качалова, 6. Реєстрація з 14 години. При собі мати паспорт, або інший документ, що посвідчує особу.

Порядок денний:

- Звіт голови Правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2001 р.
- Звіт голови Ради акціонерів за 2001 р.
- Звіт голови ревізійної комісії за 2001 р.
- Затвердження розподілу прибутку за звітний період.
- Розгляд поточних питань діяльності товариства.

Телефон для довідок: 417-67-82.

А безвусі потіснили вусатих...

Вихованці профтехосвіти Івано-Франківської області стали серйозними конкурентами на ринку праці. Роботодавці «стають у чергу» по молоді таланти, запрошують їх на роботу ще задовго до випуску.

Хто нагодує еліту

Ще зовсім недавно скептики здійснювали б на кпини інформацію про чергу на вчорашніх «петешників», отриману з джерел цілком офіційних. Навесні голова облдержадміністрації Михайло Вишиванюк очолив «десант» із членів колегії при адміністрації, представників Спілки промисловців і підприємців, що прибув до вищого професійного училища № 18. Керівники області і роботодавці мали нагоду пересвідчитися: процес ринково орієнтованої підготовки кадрів пішов і гріх не скористатися його плодами на засадах «свій до свого по своє». Це училище успішно обслуговує не лише навчальні заклади, а й по-важні імпрези, що відбуваються в області. Наприклад, недавній представницький фестиваль «Родослав». Учлище стало номінантом «Золотої фортуни», його випускники — кухарі і офіціанти — працюють у найпрестижніших ресторанах.

Вище художнє професійне училище № 3 здобуло дев'ять патентів і нині виконує замовлення на елітні меблі з натуральної деревини. Центр професійно-технічної освіти № 1, що навчає кравців і шевців, водночас виконує замовлення всіх шкіл міста на пошиття шкільної форми й інтернатів області — на пошиття одягу і взуття.

При цьому «безвусі» потіснили на ринку «вусатих» на засадах чесної конкуренції. Бо зрештою клієнт нині обирає не титуловані «вуса», образно висловлюючись, а якість вкупі з доступною ціною і оперативністю. Тому роботодавці поспішають на так звані ярмарки професій під час випускних іспитів. Там вони мають нагоду побачити в роботі і оцінити потенційне поповнення для своїх фірм. Нерідко вони не чекають випуску і чимскоріше (аби не перехопили) запрошують на роботу здібного претендента, а той уже поєднує навчання із працею за фахом.

— Мене нудить від слова «еліта», — з порога розпочав дискусію Богдан Данилюк, директор вищого художнього училища №3. — А хто годуватиме еліту? Держава мала б хоч боком стати до дитини. Вона не дає ані копійки на професійну підготовку, лише на 40 відсотків забезпечує навчальний процес і при цьому оподатковує зароблені дитиною копійки. Це — злочин. Ми готуємо робітників і спеціалістів для приватних структур... безкоштовно. Роботодавець не вкладає кошти в підготовку кадрів. А, на наш погляд, мали б бути відповідні відрахування.

Богдан Петрович, висловлюючи думку всіх профосвіти, зробив доволі різкі закиди на адресу законодавців і виконавчих структур і, мабуть, мав на це моральне право. Бо найпереконливішим «аргументом» є продукція, яку він показав у виробничих майстернях. Дев'ять патентів — то не дрібничка. Оздоблені художнім різьбленням спальні гарнітури із масиву ясеня і дуба коштують 10 тисяч гривень. Це — дуже мало, якщо взяти до уваги вартість силовини. А якість і художній смак — бездоганні.

Серед авторів патентів — учні. В училищі — триступенева освіта. Молодші спеціалісти продовжують навчання у Львівському лісотехнічному університеті.

— На наших випускників — черга, бо ми готуємо універсалів. Окрім меблів, робимо столарку — вікна, двері, кутові сходи, — продовжує Богдан Петрович. — Двох наших випускників запрошують до Києва, одразу дають зарплатню тисячу гривень.

До речі, наші читачі матимуть нагоду пересвідчитися у високій якості виробів, виготовлених у виробничих майстернях училища. Богдан Данилюк запропонував столарні вироби як заохочувальні призи для передплатників «Голосу України» 2002 року.

І швець, і кравець, і на дуду грець

Коли до центру професійно-технічної освіти № 1 приходять на навчання кілька дівчат із одного села, директор Іван Шибель пояснює, що кожна з них у перспективі може мати свою приватну справу. Тож сьогодні — дружба, а завтра — конкуренція.

Центр виріс із ПТУ, а нині тут здійснюють допрофесійну (8—11 класи) і професійну підготовку, а невдовзі готуватимуть і фахівців із трьох напрямів: швейне виробництво, конструювання і моделювання сучасного одягу, перукарське мистецтво і косметологія.

На прикладі цього навчального закладу можна відстежити процес трансформації колишньої сфери побутового обслуговування, її падіння і нове народження.

— Від 1995 року, коли приватизувалася сфера побутового обслуговування і ми залишилися без базовиків, зрозуміли, що треба шукати вихід і виживати, — каже Іван Шибель. — Порадилися в колективі й вирішили: маємо готувати такого спеціаліста, який міг би організувати власну справу, займатися дрібним і середнім бізнесом. Щоб конкурувати з тими, що вже працюють, треба дати вищий рівень професійної підготовки. Ми створили нові майстерні. Просили допомоги у батьків наших учнів — ті відгукнулися, хто як міг. Тепер наші майстерні не поступаються приватним, які діють у місті. Щоб навчити дитину, треба, щоб вона виробляла надскладну продукцію. Замовлення почали шукати серед шкіл міста. 1995 року ми обслужили чотири школи. «Взяли» їх тим, що самі приходили в школи, знімали мірки, робили по дві примірки, догоджали кожній дитині: кому — коротку спідничку, кому — довшу. Такого сервісу швейні фірми не пропонували.

Дійшло до того, що центр залишився єдиним виробником шкільної форми в Івано-Франківську, став монополістом з пошиття одягу та взуття для шкіл-інтернатів області, потіснивши навіть взуттєві фабрики. Моделі — різноманітні, виконані якісно й недорого. Взуття — міцне, із натуральної шкіри. Щомісяця тут шиють тисячу одиниць одягу на 25—30 тисяч гривень. Податку з прибутку не платять,

але роблять усі відрахування, як інші комерційні структури.

— З кожної заробленої дитиною копійки платимо 40 відсотків відрахувань у бюджет, — продовжує Іван Антонович. — А нас навчається 1200 учнів. Ми створили для них добрі побутові умови: живуть вони не в гуртожитку, а в... готелі. Вклали 80 тисяч гривень у реконструкцію, умеблювання учнівського житла. Важкими були 1997—1999 роки, коли нам місяцями не платили зарплати. Ми тоді перекривали недодане державою за рахунок заробленою власними мозками. Ці кошти нам так і не повернули...

Свого часу швейне об'єднання «Галичина» було базовиком училища. Але базовик «свої» кадри на роботу не запрошував. Тепер кадри «відігралися». Коли швейники побачили, як діти працюють на конвеєрі і виконують замовлення для Німеччини й Голландії, вони пересвідчилися, що без вихованців цього навчального закладу вже не обійтися. Торік запросили 50 випускників. Вихованці центру професійно-технічної освіти № 1 працюють у всіх перукарнях міста. Буває, їх забирають за дватри місяці до випуску. А на випускний вечір усі з'являються в такому власного пошиття вбранні!

Щоб конкурувати із «крутими» фірмами, потрібна комп'ютеризація. Вона вже на часі, «кадри» для неї готові. Отож ще до кінця навчального року розпочнеться процес розкритою і моделювання одягу в комп'ютерній системі. А поки що з доброї ласки дирекції для наших передплатників пропонуємо заохочувальні призи — елегантні шкільні форми з габардину для дівчаток. Читайте «Голос України» і вигравайте!

Тренінг — віртуальний, смак — реальний

Якби викладачі вищого професійного училища № 18 досі послуговувалися кваліфікаційними характеристиками кухаря третього розряду, випускники не вміли б навіть приготувати суп. А навчальний заклад із 56-річною історією міг би припинити існування. До того ж поряд із училищем — коледж і технікум аналогічного профілю. Директор училища Віра Кузнецова, яка працює тут близько 35 років, та її колеги не лише знайшли свою нішу на ринку, а ще й за високопрофесійну підготовку фахівців стали номінантами «Золотої фортуни».

А фортуна, як відомо, усміхається не кожному. Коли шість—сім років тому остаточно розпалося традиційне громадське харчування, здригнули промислові підприємства, ніде було прилаштувати учнів на практику. Тоді училище взяло курс на ексклюзив. Для потреб приват-

них структур почали готувати універсалів, наприклад, кухарів-кондитерів. Або офіціантів-барменів, інтегрувати всі три професії. Окрім того, ввели такий предмет, як підприємницька діяльність. Розширили кількість спеціальностей — почали готувати бухгалтерів для громадського харчування, комерсантів-менеджерів з організації туристичного бізнесу.

— Нам навіть не вистачає кадрів, щоб забезпечити робочі місця, — каже Віра Іванівна. — Наші випускники вже працюють у престижних ресторанах.

Коли я навідалася до училища, юні кухарі саме приготували свої страви для кулінарної ради і мені запропонували продегустувати численні салати. Після дегустації я попросила в дівчат кілька рецептів для новорічного столу. Припало до смаку незвичне поєднання в соусі горіхів, часнику і майонезу...

Одним із ексклюзивів училища є підготовка комерсантів-менеджерів для гуртової торгівлі за німецькими програмами «Трансформ». В училищі створено навчально-тренувальну фірму «Смерічка», котра торгує канцелярськими, алкогольними та хутровими виробами, займається маркетингом, рекламою. Тут усе, як на справжній фірмі, лише... у віртуальному просторі. Кілька років тому училищу запропонували впровадити ще й модульну систему навчання.

— Відмовлятися ніколи не варто, коли йдеться про технології майбутнього. Зрештою, з однаковим результатом можна вчитися професії рік або п'ять років, — вважає Віра Іванівна.

Сюди скеровують із виробництва тих, хто має вже досвід, але не має свідомства про освіту. Кваліфікаційна комісія приймає тести і присвоює відповідний розряд.

— Це лише окремі приклади виживання, а кожне училище вже напрацювало свою зернину ринкового досвіду в різних сферах, — коментує начальник управління освіти облдержадміністрації Романія Постолянюк. — Нині проблема номер один — захистити і продати свою інтелектуальну власність. Поки що її щедро роздаровують, безкоштовно готують висококваліфіковані кадри для приватних структур. Про такий захист дбає заступник начальника відділу профтехосвіти Зеновій Федішин, патентознавець за фахом. І допомагає оформити патенти. Бо як інакше сформується нова еліта? А вона вже спинається на ноги, починає задавати тон...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Івано-Франківська область.

На знімку: директор вищого професійного училища №18 Віра Кузнецова оцінює вироби юних кухарів.

СУСПІЛЬСТВО

Спорт

Ігри доброї волі...

НАКАЗАЛИ ДОВГО ЖИТИ

Схоже, що Іграм доброї волі настав кінець. Як повідомляють зарубіжні ЗМІ, компанія «АОЛ-Тайм-Уорнер» вирішила припинити фінансування цього проекту, посилаючись тільки на економічний бік справи.

Ігри доброї волі, які певною мірою дублювали олімпіаду, проводили шість разів. Однак увага до них телебачення була дуже низька. Збитки за цей період становлять майже 150 мільйонів доларів.

Як відомо, свого часу ініціатором проведення таких змагань був засновник телекомпанії CNN Тед Тернер. Після того, як 1980 і 1984 року дві літні олімпіади поспіль зазнавали бойкоту — спершу з боку США, а потім СРСР, він вирішив створити альтернативне змагання. Однак з припиненням «холодної війни» актуальність ІДВ знизилася, якщо не зникла взагалі.

1996 року телекомпанія «Тернер бродкастинг систем» увійшла до складу концерну «Тайм-Уорнер», і Тернер втратив безпосередній контроль над фінансуванням свого винаходу. Останнім часом погіршилася економічна кон'юнктура у США. А ще підрозділ «Тернер спорте» переймається розробкою великого контракту з НБА...

Останні Ігри доброї волі завершилися 10 вересня 2001 року в австралійському місті Брісбені. Тоді Тернер казав: він думає, як викупити цей збитковий проект, щоб він став незалежним. Але задумане здійснити не вдалося.

Пан Тернер стверджує, що зовсім не шкодує, що впродовж тривалого часу втілював свій задум у життя: «Я гордий за всі досягнення і звернення Ігор доброї волі. І ціную внесок кожного, хто допомагав їм досягти успіху»...

■ **Хокей**

Поки що

РОЗШИРЕНИЙ СКЛАД

Провідні хокейні держави — Фінляндія, Швеція, США, Росія, Канада, Чехія — вже визначилися з остаточними списками гравців (23 особи), які візьмуть участь у турнірі зимової Олімпіади в Солт-Лейк-Сіті.

Наставник українців Анатолій Богданов не поспішає. Він назвав розширений реєстр — 41 гравця. Воротарі — Ігор Семчук («Спартак», Росія), Ігор Карпенко («Металург» Мг, Росія), Вадим Селіверстов («Сокіл»), Олександр Федоров («Беркут»); оборонці — Сергій Климентьев («Металург» Мг, Росія), Валерій Ширяєв («Ля-Шо-де-Фон», Швейцарія), Юрій Гунько, Олександр Савицький (обидва — ХК ЦСКА, Росія), Андрій Срюбко («Сирак'юз», АНЛ), В'ячеслав Завальнюк (СКА, Росія), Дмитро Толкунов («Норфолк», АНЛ), В'ячеслав Тимченко («Вайсвассер», Німеччина), Олег Полковников (ЦСКА, Росія), Дмитро Якушин («Сокіл»), Олександр Алексєєв («Тахома», ЕЧНЛ), Геннадій Разін («Квебек», АНЛ), Артем Остроушко («Нефтехімік», Росія); нападники — Вадим Шахрайчук («Локомотив», Росія), Сергій Харченко, Василь Бобровников, Руслан Безщасний (усі — «Сокіл»), Артем Гніденко («Беркут»), Олександр Понікаровський («Сент-Джонс», АНЛ), Руслан Федотенко («Філадельфія», NHL), Дмитро Христич («Вашингтон», NHL), Сергій Варламов («Сент-Луїс», NHL), Віталій Литвиненко («Лада», Росія), Валентин Олецький («Фюссен», Німеччина), Вадим Сливченко («Франкфурт», Німеччина), Владислав Серов («Грінсборо», ЕЧНЛ), Євген Лазарєв («Герші», АНЛ), Богдан Савенко («Спартак», Росія), Олександр Василевський («Мечел», Росія), Костянтин Касянчук («Витязь», Росія), Роман Сальников, Олександр Матвійчук (обидва — «Крилья Советов», Росія), Борис Проценко («Амур», Росія), Костянтин Калмиков («Луїзіана», ЕЧНЛ), Олександр Зіневич, Дмитро Марковський (обидва — «Макон», ЕЧНЛ), Ігор Чибирєв («Ганновер», Німеччина).

■ **Баскетбол**

Олександр Окунський — найкращий в Україні!

Популярна спортивна газета «Команда» підбила підсумки опитування, мета якого — визначення найкращого баскетболіста України. Отже, 75 журналістів із 32 засобів масової інформації, котрі брали участь у цьому заході, перше місце віддали центровому збірної України і хорватської «Цибони» Олександрові Окунському.

Іван ОЗЕРЧУК.

Епоха другого ренесансу

3 ювілеєм!

Своє сторіччя Кримськотатарський музично-драматичний театр (іншого такого немає ніде в світі) зустрічає декадою показу кращих робіт. А також великою музично-хореографічною програмою й трьома виставами кримськотатарської, української та світової класики (відповідно, “Місхор к’изи”, “Лісова пісня” та “Кармен”).

На урочистості в щойно відремонтоване приміщення прибули друзі театру із Києва, Санкт-Петербурга, Азербайджану, Татарстану, Башкирії, Узбекистану, Туреччини... Кошти на свято було надано із бюджету України, а також — із місцевого.

Оскільки сюди приходять глядачі різних національностей, кримський уряд розпорядився до 100-річчя театру встановити синхронний переклад. Художній керівник і директор театру Білял Білялов розповів, що нинішнє святкування приурочене до відкриття театру — як колективу з постійною трупною — в Бахчисарай. Хоча є чимало документів про те, що театралізовані виступи в ханських палацах у Солхаті

(Старому Криму) беруть початок від XV століття. Спогади середньовічних мандрівників описують таланти придворних артистів, котрим була під силу світова класика навіть в оригіналі(!). Тож 250-ліття тих подій театр сподівається відзначити через два роки.

Час розквіту театру кримських татар припав на 20—30-ті роки XX століття, коли трупа переїхала в Сімферополь. Тоді в афішах були п’єси Шекспіра, Мольєра, Гольдони, Бомарше, Іпчі, Лятів-заде, Абдулаєва, Болати... Відкрилася театральна студія, випускники якої згодом вийшли на професійну сцену. Цей період, справедливо названий “Епохою кримськотатарського ренесансу”, обір-

вали репресії 1937-го і депортація 1944-го. Трагедії загальнонаціонального масштабу викреслили театр із культурного життя на довгих піввіку. Лише навесні 1990 року відбулася перша — після повернення народу на землю предків — прем’єра. Стараннями жменьки довоєнних акторів і режисерів розпочали відродження. Процес цей триває завдяки самовідданий любові до свого народу та національного мистецтва.

Нинішню трупу набирали із здібної молоді, яку вчили майстерності на акторських курсах у Київському та Харківському театральних інститутах. Саме цим молодим обдаруванням театр став рідною домівкою у прямому та переносному розумінні: актори, не маючи житла, після вистав та гастролей спали покатом на рідній сцені. Та й тепер чимало з них, перевтілюючись час від часу у ханів і монархів, у житті почувуються жебраками. Їм іноді нема за що доїхати

у віддалені райони до своїх ще недобудованих домівок.

Щоправда, побутові негаразди не притлумили духу творчості. В театрі останніми роками поставлено 35 національних п’єс та класики, концертних програм. Легку на підйом трупу запрошують на міжнародні фестивалі, звідки колектив привозить найвищі відзнаки. Так було на всесвітньому Шекспірівському фестивалі в Единбурзі, на фестивалях “Класика сьогодні” у Дніпродзержинську і “Туганлик” в Уфі, на “Тернопільських вечорах”, керченських “Боспорських агоніях”, на Чехівських днях у Ялті, численних виступах у Туреччині, Румунії, Швейцарії.

Обличчя театру нині визначають яскраві таланти, які стають дедалі помітнішими серед кращих колективів України. Трупа з вісімдесяти акторів і музикантів, закоханих у професію, енергійно шукає власне місце в театральному просторі.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Відгукнися, нефальшива естрада!

Конкурси

Необхідність переписів населення, можливо, не викликає сумнівів. А от перепис талановитих естрадників? Мабуть, саме таким стане I Всеукраїнський конкурс артистів естради. Його регіональні тури нині тривають, а заключний відбудеться наприкінці січня в палаці культури “Україна”.

Ідея проведення мистецького змагання виникла у народного артиста України, професора Бориса Шарварка. Він переконаний, що вітчизняна естрада все-таки є попри всі розмови про її відсутність.

— Ми просто не бачимо цих артистів, — каже Борис Георгійович. — Вони, на жаль, десь у затінку. В Україні вже років 10—15 не проводилися конкурси, тому що нема організації, яка об’єднувала б естрадне мистецтво (чим колись займався Укрконцерт). Тож працюють митці самотужки, заробляють у нічних клубах або за кордоном. Під час конкурсу змагатимуться представники різних жанрів: вокального, хореографічного, оригінального, майстри художнього слова та інші. Сподіваюся, що серед конкурсанти буде чимало обдарованих молодих виконавців. Я не раз був членом журі всесоюзних конкурсів артистів естради у Москві, на яких вперше прозвучали імена Кобзона, Пугачової, Пет-

росяна, Хазанова... Можливо, наш майбутній конкурс і не стане таким святом відкриттів. Але ми повинні, нарешті, знати, який мистецький потенціал має сьогодні Україна.

Отже, I Всеукраїнський конкурс артистів естради — це певний експеримент. Якщо він буде вдалий, то проведеться раз на 3—4 роки. Організатори встановили мінімальну суму грошових внесків для конкурсанти (порядку 200 гривень — лише для тих, кого буде допущено до заключного туру). Оцінюватиме таланти “племені молодого, незнайомого” журі, у складі якого, зокрема, Євген Станкович, Анатолій Паламаренко, Василь Зінкевич, інші компетентні й шановні люди.

Тетяна КРОП.

Про те, що було і буде

Бал у купальниках

“Один, два, три, чотири...” — підкорялися єдиному ритму граційні студентки. Було це на VIII балу аеробіки “Новорічні сузір’я” в Запоріжжі. В яскравому шоу брали участь 18 команд із різних міст України. А красуні на знімку — майбутні “іноземні філологині” із Запорізького університету.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

“Різдвяні легенди з Русланою”

Так називатиметься концертна програма популярної української співачки Руслани Лижичко, що відбудеться у Львівській опері 1 січня 2002 року. Цей концерт буде завершальною сторінкою зйомок однойменного фільму, які нині тривають. Різдвяний проект має на меті гармонійно поєднати українські обряди та різдвяні традиції Західної Європи, старовинні легенди і сучасне шоу, красу зимових Карпат, гуцульські забави і неперевершену архітектуру Львова.

Автори фільму мають і надмету — поріднити засобами мистецтва українців усіх вікових, соціальних категорій, віросповідань. Участь у зйомках беруть фахівці кіностудії імені Довженка та “Мосфільму”, студія “Люксен”. Телепрем’єра фільму відбудеться у Святвечір.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Думки нестороннього

Муха в бурштині

Щось сталося, коли, точно не пригадаю. Десь на початку осені?.. Мої колеги хором відзначають, що хтось ніби прислав культурне життя. І воно тепер подібне до паралізованої мухи в соціально-побутовій смолі.

А може, проблема у “піарі”: не тих рекламують, кого було б варто? Звідусіль чуємо про події, які до високого причетні постільки поскільки. “Те, що ми називаємо мистецтвом, вже давно не мистецтво” (пане Тарковський, прокиньтесь!). І не випадково потім у музичній телепрограмі студенти (у перспективі — інтелект нації) усі як один збігаються на думці, що слово “шансон” означає вітчизняну “блатноту” для прослуховування в таксі. Бідолашні, інший шансон їм не відомий...

А може, винні політизація населення та вічний клопіт про хліб? Тоді ми

й справді дійшли до ручки. Адже якщо всі в країні цікавляться політикою, це вже аномалія. Життя значно багатогранніше. І його рівень вищий саме там, де люд не переймається ярликами партій та назвою суспільного ладу. Ще три-чотири роки тому холодної пори варіанти повноцінного культурного дозвілля накладалися один на один, і очі розбігалися від неможливості визначитися. Нині ж кисню не вистачає, повітря розріджене.

А може, просто комусь вигідно вирощувати слухняних дебілів...

Ольга КРАСОВСЬКА.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов’язкове.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311238.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:

03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;

телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 446-91-37,

441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos